

Протокол

Трето заседание на КН на ОПРР
06 октомври 2015 г.
9:30 ч.
Зала „Гранитна”
Министерски съвет, гр. София

Предмет:

**Трето заседание на Комитета за наблюдение на
Оперативна програма „Региони в растеж” 2014-2020 г.**

Участници:

Лиляна Павлова, МРРБ
Деница Николова, МРРБ
Иван Попов, МРРБ
Мария Станевска, МРРБ
Ирина Захариева-Шолова, МРРБ
Боряна Войчева-Ненкова, МРРБ
Тамара Кулева, МРРБ, СЦР
Антонина Дончева, МРРБ, СИР
Йоана Иванова, МРРБ, ЮЗР
Юлиян Моллов, МРРБ, ЮЦР
Николай Николов, МРРБ, ЮИР
Илиана Захариева, АПИ
Николина Чапанова, АПИ
Маргарита Николова-Динева, МТИТС
Георги Семерджиов, МТИТС
Десислава Михалкова-Станимирова, МИ
Гергана Ракова, МТ
Светла Иванова, МОСВ
Ирина Иванова, МТСП
Яна Маринова-Петрова, МФ
Лидия Атева, МФ
Донка Йорданова, МЗХ
Антония Борисова, МЗХ
Красимир Вълчев, МОН
Адам Персенски, МЗ
Тонка Милева, МК
Стоян Георгиев, ММС
Мая Петкова, МВР
Борислав Хлабаров, МВР
Явор Стоянов, МС
Владимир Недялков, МС
Добринка Кръстева, МС
Наско Атанасов, КЗД
Росица Петрова, НСИ
Стефан Хаджитодоров, БАН
Красимир Петров, СРВУБ
Веселин Пенев, РСР, ЮЗР
Розалин Петков, РСР, ЮЦР
Георги Ранов, РСР, ЮИР
Силвия Георгиева, НСОРБ
Здравко Сечков, ФРМС
Станка Неделчева, БАРДА
Иван Бойков, КРИБ

Стефан Василев, АИКБ
Огнян Димов, КТ"Подкрепа"
Даниела Михайлова, НПО
Пенка Добрева, МФ
Василка Костадинова, МФ
Боян Коцев, МФ
Валентина Василева, АОП
Цвета Наньова, БАКЕП
Борислава Удфорд, ЕК
Марек Теплански, ЕК
Иван Аспарухов, МРРБ
Гергана Благиева, МРРБ
Евгени Чачев, МРРБ
Лазаринка Стоичкова, МРРБ
Татяна Проичева, МРРБ
Николай Денков, МОН
Надя Данкинова, ФОНД ФЛАГ
Стефан Герасимов, ФОНД ФЛАГ
Георги Терзийски, РСР, СЗР
Ивелина Георгиева, МЗ
Тома Томов, МЗ
Гергана Митрева, МС
Кети Карачолова, МРРБ
Тодор Терзиев, МРРБ
Янита Биразова, МРРБ
Магдалена Пенева, МРРБ
Адриана Атанасова, МРРБ
Петя Димова, МРРБ

Янита Биразова, МРРБ

Въведение:

Третото заседание на Комитета за наблюдение на Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020 г. (КН на ОПРР) беше проведено в зала „Гранитна“, Министерски съвет, град София. Това заседание беше първото, на което КН на ОПРР 2014-2020 г. изпълнява функциите на Комитет за наблюдение на Оперативна програма „Регионално развитие“ 2007-2013 г., съгласно ПМС 189/20.07.2015 г. Присъстваха членове на Комитета за наблюдение на ОПРР, в това число представители на министерства, агенции, държавни ведомства, сдружения на общини, регионални съвети за развитие и социално-икономически партньори, наблюдатели от Европейската комисия, както и представители на ГД „Програмиране на регионалното развитие“ към МРРБ – Управляващ орган на ОПРР и Секретариат на КН.

Откриване на заседанието и приветствие на г-жа Лиляна Павлова, министър на регионалното развитие и благоустройството и приветствие на г-н Марек Теплански, ГД „Регионална и урбанистична политика“, ЕК

Г-жа Деница Николова приветства участниците в съвместното заседание на Комитета за наблюдение на Оперативна програма „Регионално развитие“

2007-2013 г. и Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020 г. и отбеляза, че както винаги и на това заседание като гости присъстват представители на Генерална дирекция „Регионална и урбанистична политика“ в Европейската комисия (ЕК). По време на заседанието ще има възможност да се дискутира напредъкът в изпълнението на двете програми, каза г-жа Николова. Тя отбеляза, че ОПРР 2014-2020 г. е официално одобрена. Г-жа Деница Николова изрази надежда на заседанието да бъдат обсъдени и предизвикателствата, които се появяват в хода на изпълнението, и всичко което се планира като мерки и инвестиции за периода до 2020 г. Тя даде думата на г-жа Лиляна Павлова, министър на регионалното развитие и благоустройството.

Г-жа Лиляна Павлова поздрави всички членове и гости на Комитета за наблюдение и каза, че за нея е удоволствие да открие съвместното заседание, защото през 2015 г. старият програмен период приключва с последните дейности по ОПРР 2007-2013 г. и същевременно стартира изпълнението на ОПРР 2014-2020 г. Тя благодари на всички бенефициенти, които полагат огромни усилия до края на 2015 г. да бъдат усвоени в максимална степен средствата по ОПРР 2007-2013. По отношение на програмен период 2007-2013 г. министър Павлова отбеляза, че той е първи за страната, като стартирал по-късно с недостатъчно изцяло и добре подготвени проекти. През годините тази забава от гледна точка на проектна готовност е наваксана. От друга страна е имало много предизвикателства, свързани с качество на проектирането и строителството, забава при сключване на договорите с изпълнители, обявяване и обжалване на процедурите по обществените поръчки. Г-жа Лиляна Павлова подчерта, че въпреки всичко, към днешна дата 86% от Програмата са реално разплатени към бенефициентите. Това означава, че по всички над 1100 договора за безвъзмездна финансова помощ са разплатени около 2 млрд. 700 млн. лв., което е значителен ресурс и изключителен успех. Тя отчете, че 902 от проектите са приключили, като до края на 2015 г. остават малка част за приключване. С инвестиции по програмата над 1000 сгради на образователната, социалната и културната инфраструктура са реновирани, обновени, с изпълнени мерки за енергийна ефективност. Те включват над 450 училища, почти 400 детски градини, 43 университета, 72 читалища, театри, опери и сгради на културната инфраструктура. Като важна част от проектите бяха определени центровете за настаняване от семеен тип за деца с увреждания. Г-жа Лиляна Павлова каза, че подкрепата за туристическите атракции е сериозно застъпена в Програмата и благодарение на средствата от нея 121 туристически атракции са обновени с над 165 млн. лв. Те дават възможност да се види богатото културно-историческо наследство и да бъдат привлечени повече туристи. Реализирани са много проекти за градска среда, които са изключително важни за градовете. Важна част от Програмата са инвестициите в сектор „Здравеопазване“, като голяма част от подкрепата е с фокус върху закупуване на специализирано високотехнологично оборудване за онкологични заболявания, което вече функционира. Финансиране в размер на над 200 млн. лв. са получили 17 държавни и 36 общински болници, а отделно е отпуснато и кредитиране по линия на инициативата JESSICA. Г-жа Лиляна Павлова подчерта, че инвестицията в здравеопазването е важна, защото на българските граждани вече няма да се налага да пътуват в чужбина, за да получат необходимото им лечение, защото апаратурата, която се използва в там вече я има и в България. Министър Павлова обърна внимание, че при стартирането на ОПРР 2007-2013 г. почти не е било предвидено финансиране по направлението пожарна безопасност и защита на населението, но благодарение на взети решения от Комитета за наблюдение, в последните години, ресурсът е увеличен значително. Инвестирани са около 100 млн. лв. за закупуване на над

200 специализирани пожарни автомобили за големите областни градове на територията на цялата страна, които вече са доставени. Г-жа Лиляна Павлова каза, че в ситуации на снеговалежи, свлачища, срутища и др. бедствия тази техника е изключително полезна и оказва необходимата помощ, като спомага за спасяване на човешки животи. Г-жа Павлова отбеляза и финансирането в подкрепа на градския транспорт - изключително важна инвестиция в 7-те големи града, чийто размер е над 400 млн. лв. По линия на тези проекти към момента са закупени и доставени над 250 превозни средства, въведени са интелигентни системи за управление на трафика, изпълнени са и други съпътстващи дейности. Г-жа Лиляна Павлова отбеляза, че макар и с малък ресурс инициативата JESSICA е много успешна. Макар и само с 33 млн. лв. първоначална инвестиция ефектът е мултиплициран, като е привлечен значителен допълнителен ресурс и са реализирани значими проекти. Тя обясни, че през новия програмен период предвидените средства за финансов инженеринг са увеличени 10 пъти и изрази надежда, че ефектът от тях значително ще бъде увеличен. Г-жа Лиляна Павлова очерта и предизвикателствата в изпълнението на Програмата, които стоят пред Управляващия орган и бенефициентите до края на 2015 г. Първото от тях е до 31.12.2015 г. успешно да бъдат завършени проектите, да бъдат въведени в експлоатация и разплатени. Съгласно извършен анализ рисковите проекти са 49, като 6 от тях на стойност около 10 млн. лв. са високорискови, тъй като за тях няма сключен договор с основен изпълнител. Затова има вероятност те да бъдат прекратени като все още има малък шанс 3 от тях да бъдат изпълнени. Другите 43 проекта са рискови, защото около половината от дейностите по проектите не са изпълнени. Г-жа Лиляна Павлова изрази убеденост, че с волята и капацитета на Националното сдружение на общините в Република България и на всички останали бенефициенти, които изпълняват тези проекти, както и със създадената организация и въведените планове за действие, по-голямата част от тези проекти могат да бъдат успешно завършени до края на годината. Ако по някаква причина проектите не бъдат приключени до края на 2015 г., министър Павлова каза, че е уверена, че те ще бъдат завършени в началото на 2016 г., макар и за сметка на бенефициентите. Г-жа Лиляна Павлова каза, за проектите, които приключат навреме, плащанията ще бъдат разплатени в максимална степен. По този начин през април 2016 г. ще може да се отчете доста добро усвояване на средствата по Програмата. Според г-жа Павлова резултати над 90% ще бъдат добро постижение, като дори е постижимо да бъдат достигнати 95%.

Г-жа Лиляна Павлова припомни, че ОПРР 2014-2020 г. е одобрена на 15 юни 2015 г., след нелеки преговори с представителите на Европейската комисия, които са партньори, но и критици на Управляващия орган. Критика е конструктивна, в подкрепа на по-доброто изпълнение на проектите и Програмата. Това е важно, за да бъде постигнат необходимият баланс, тъй като програмите се управляват на принципа на споделеното управление, а от друга страна чрез инвестициите се финансират национални секторни политики и реформи. Седмица след одобрението на програмата Управляващият орган е обявил първата и най-голяма схема за финансиране по Приоритетна ос 1 „Устойчиво и интегрирано градско развитие“, чийто финансов ресурс е в размер на 1,372 млрд. лв., насочен за интегрираното градско развитие на 39-те големи и средно големи градове. Към момента вече има създадени междинни звена и екипи, както и готови инвестиционни програми, подадени за одобрение към УО на ОПРР. Научените уроци от първия програмен период показват, че за няколко месеца Управляващият орган успя да стартира дейностите по програмата. Това е важно за всички, тъй като през 2018 г. голяма част от проектите трябва да

бъдат не само със сключен договор с изпълнител, но реализирани и разплатени успешно. Това ще позволи да се постигне необходимото ниво за разплащане, защото съгласно Регламент 1303/2013 през 2018 г. определена цел трябва да бъде постигната. В противен случай, ресурсът по Програмата може да бъде намален или пренасочен към други програми. Ще бъдат направени всички усилия това да не се случи изобщо. Г-жа Лиляна Павлова каза, че Приоритетна ос 2 също е започнала своето изпълнение. Тя макар и с по-малък бюджет е изключително значима за по-малките градове и енергийната ефективност. До края на 2015 г. Управляващият орган има готовност да стартира подкрепата за сектор „Образование“, ориентирана към професионалните гимназии и училища, както и към университетите. Г-жа Лиляна Павлова благодари на Министерство на образованието и науката, че след година на дебати и прецизиране на методологията за приоритизиране на обектите, са избрани най-подходящите учебни заведения, които са стабилни от гледна точка на устойчивост в годините. Следва да бъде отбелязано, че тези учебни заведения са от полза за бизнеса, предвид че произвеждат най-много кадри, свързани с неговите нужди. Агенция „Пътна инфраструктура“ като бенефициент по Програмата също ще има възможност да подаде своите проекти за стратегически пътни участъци от републиканската мрежа. Г-жа Лиляна Павлова изрази надежда, че през първите 6 месеца след одобрението на програмата Управляващият орган ще даде възможност за кандидатстване за почти половината от бюджета на Програмата. Това ще даде възможност през 2016 г. да има одобрени проекти, да се проведат процедурите за обществени поръчки, да бъдат сключени договори с изпълнители и през 2017 г. и 2018 г. да протича изпълнението на проектите. Г-жа Лиляна Павлова отбеляза, че това е пътят за постигане на целта през 2018 г.- за изпълнени проекти и разплатени средства и затова се полагат толкова усилия.

Министър Павлова благодари на екипа на Управляващия орган и зам. министър Николова за положените усилия, като подчерта, че не е лесно да се приключва едната програма, да стартира изпълнението на другата, като същевременно да няма забава в тези процеси. От всичко казано до момента, става ясно, че предстои много работа. Очевидно е, че и Комитетите за наблюдение в бъдеще ще имат все по-значима и по-голяма роля, каквото е и желанието на Европейската комисия, а именно да бъдат по-сериозен инструмент за дебат, за взимане на решения. Г-жа Лиляна Павлова отбеляза, че през целия период се води добър диалог и комуникация, независимо дали под формата на работни срещи, писмени процедури или в друг формат. Досега заседания на КН са провеждани 2 пъти годишно, а през останалото време комуникацията е провеждана чрез писмени процедури. Г-жа Лиляна Павлова каза, че представителите на Европейската комисия настояват по-рядко да се провеждат писмени процедури, но изрази мнение, че провеждането на заседания на КН не винаги води до прецизирането на документи и вземането на най-доброто решение. Чрез провеждането на писмени процедури за вземане на решения се дава възможност да бъдат получени повече коментари и становища. Тя каза, че ще разчита всеки от членовете на Комитета за наблюдение да даде мнение по въпроса кой е по-добрият подход – често провеждане на кратки заседания на Комитета за наблюдение, на които да бъдат обсъдени конкретни теми и взети решения или провеждането на Комитети за наблюдение 2 пъти годишно, с много по-голям обем информация и повече взети решения, като междуременно, при необходимост, се провеждат писмени процедури за вземане на решения. Г-жа Лиляна Павлова каза, че Управляващият орган винаги се е старал да бъде гъвкав и диалогичен и ще направи всичко възможно нещата да се случат по най-подходящия начин за всички бенефициенти, партньори и сектори на подкрепа,

като приема и двата подхода. Тя пожела успешна работа на членовете на Комитета за наблюдение, като разчита да има добър диалог и дебат по проблемите, по предстоящите мерки и решенията, които предстои да бъдат взети. Г-жа Лиляна Павлова благодари на Управляващия орган и на представителите на Европейската комисия, че работят в дух на партньорство и отбеляза, че паралелно с провеждането на заседанието на КН протича одитна мисия на ЕК в Управляващия орган, като изрази надежда одиторите да бъдат обективни. Винаги има грешки, но е важно да бъдат коригирани и да не се повтарят.

Г-жа Деница Николова благодари на г-жа Лиляна Павлова за изключително детайлната ретроспекция на всичко случило се до момента, като поясни, че в хода на днешното заседание всички ще имат възможност да се запознаят подробно с всичко изпълнено, както и какви предизвикателства и рискове стоят пред приключването на стария програмен период и успешно стартиране на новия. Макроикономическите показатели на страната са подобрени чрез изпълнението на ОПРР 2007-2013, като страната постига добро икономическо развитие чрез инвестициите от страна на Европейския фонд за регионално развитие. Оценките на нетното въздействие на Програмата, измерени чрез макроикономическия модел СИБИЛА, показват, че има увеличение на Брутния вътрешен продукт с над 1% вследствие на инвестициите, които са реализирани по Програмата. В допълнение, наблюдава се увеличение на публичните инвестиции с над 15%. Частните инвестиции са се увеличили с 2,5%, което е ефект от инструмента JESSICA и показва необходимостта от неговото развитие от гледна точка на разширяване обхвата от дейности и начини за финансиране занапред. Изпълнението на първия програмен период е било в условията на световна икономическа криза, която на практика намали ефектите от инвестициите в икономиката по линия на Програмата. Тези стойности на показателите са резултат и ефект от това, което е инвестирано, спрямо ситуация, при която липсва финансиране от Европейската комисия. Г-жа Деница Николова изрази надежда при реализацията на новата оперативна програма да се постигат все по-значими ефекти на макроикономическо ниво, които ще доведат до повишен обем на износа, увеличаване на инвестициите и заетостта. Тя даде думата на г-н Марек Теплански, зам. началник на отдел „България“, ГД „Регионална и урбанистична политика“, ЕК.

Г-н Марек Теплански подчерта, че предстои още много работа за реализиране по ОПРР 2007-2013 г., но е добре да се обърне внимание и на постигнатото по отношение на новия програмен период. Въпреки, че се говори за два различни програмни периода и програмни документа, те не са съвсем разделени помежду си, т.к. имат една обща цел. Дори и да звучи като клише, трябва да се вземат предвид научените уроци и поуците, извлечени през предишния програмен период за последните 9 години. Трябва да се избягват недобрите практики и да се изпълняват по най-добрия начин методите, които работят добре и дават резултати. Според г-н Теплански ако искаме да постигнем успех в реализирането на новата оперативна програма, не трябва да се поддържа статуквото по отношение на изпълнението, а да се подобряват резултатите, да бъдат инвестирани усилия, за да бъде постигнато ново качествено изпълнение. Когато се говори за изпълнение не трябва да се приема за достатъчно подобряването на бизнес средата. Освен че трябва да се вземат предвид поуците, също така следва да се вземат предвид и промените, които са постигнати в законодателната рамка. Вече се говори за подобрена кохезионна политика, която поставя акцент върху постигнатите резултати. При

реализирането на Програмата трябва да се постави акцент върху подобряване на изпълнението ѝ, което да бъде по-интелигентно, по-ефективно и ориентирано към резултатите. Това трябва да бъде заложено в самата Програма и усилията да бъдат насочени към дейности и начини за тяхното изпълнение, които се фокусират изцяло върху резултатите при изпълнението на Програмата. Г-н Теплански каза, че на предишното заседание са били обсъдени новите отговорности на членовете на Комитета за наблюдение. За Европейската комисия е важно не толкова честотата на заседанията, а по-скоро откритите дискусии и взаимодействието по отношение на всички въпроси, свързани с реализацията на Програмата, защото ролята на Комитета за наблюдение е да контролира Управляващия орган и да работи съвместно с него. Г-н Теплански каза, че разчита на индивидуалния принос на всеки един от членовете на КН към работата на Управляващия орган, като Европейската комисия е готова да помогне в този процес при реализацията на Програмата, както го е правила и за периода 2007-2013.

Г-жа Деница Николова благодари на г-н Теплански и изрази надежда с общи усилия да се постигне предизвикателството за постигне на по-голям диалогичен и дискуссионен режим на работа в рамките на КН, а не всичко което представя Управляващият орган да се възприема информативно.

Приемане на протокола от шестнадесетото заседание на КН на ОПРР 2007-2013 г.

По първа точка от дневния ред „Приемане на протокола от Шестнадесетото заседание на КН на ОПРР 2007-2013 г.“ г-жа Деница Николова, каза че в хода на съгласувателния процес са отразени всички получени технически коментари след проведеното заседание. Тя попита членовете на КН дали имат допълнителни коментари и бележки по протокола, като такива нямаше. Г-жа Деница Николова предложи да се вземе решение за приемане от Комитета за наблюдение на протокола от Шестнадесетото заседание на КН на ОПРР 2007-2013 г.

Взети решения:

Решение 1

КН приема протокола от Шестнадесетото заседание на КН на ОПРР 2007-2013.

Представяне на информация за проведени писмени процедури на КН на ОПРР 2007-2013 г.

По следващата точка от дневния ред „Представяне на информация за проведени писмени процедури“ г-жа Деница Николова даде думата на г-жа Мария Станевска, началник на отдел „Изпълнение на програмните приоритети“, ГД „Програмиране на регионалното развитие“, МРРБ.

Г-жа Мария Станевска каза, че предвид приключването на оперативната програма писмените процедури са насочени предимно към реалокиране на средства между приоритетни оси с оглед минимизиране на риска от загуба на средства. Писмените процедури проведени през последните 3 месеца са свързани с решенията взети от КН на Шестнадесетото заседание. Първото

решение от Шестнадесетото заседание е до достигане на необходимия ресурс за финансиране на проекта за изграждане на Северната скоростна тангента към него да бъде пренасочван единствено освободеният ресурс в резултат на наложени плоски финансови корекции и индивидуални финансови корекции, съгласно Протоколно решение на Министерски съвет от декември 2014 г., с изключение на индивидуалната финансова корекция по нередност, свързана с Корпоративна търговска банка. Комитетът за наблюдение е взел решение да наддоговори финансовия ресурс по Приоритетна ос 1 „Устойчиво и интегрирано градско развитие“ по отношение на списъка с резервни проекти, одобрен на Петнадесетото заседание, а именно по отношение на допълнителните обекти, които са одобрени по схема „Зелена и достъпна градска среда“, предложението за интегриран градски транспорт на гр. Стара Загора, предложението на Министерство на здравеопазването за доставка на допълнителна апаратура за лъчелечение в размер на 19,9 млн. лв., както и одобрените проекти по схемата за социални жилища. Взетото решение включва финансиране на списъка с резервни проекти при определени условия, а именно: представяне на влезли в сила решения за избор на изпълнители за основните дейности или сключени договори с изпълнители; възможност изпълнението на дейностите и разплащането към изпълнителите да приключат до края на 2015 г.; в случай, че разходи към изпълнителите са разплатени след 31.12.2015 г., то тези разходи остават за сметка на бенефициента. Последното условие е, че ако към 31.12.2015 г. УО не осигури целия необходим ресурс за финансиране на целия списък от резервни проекти, недостигът на средства ще бъде осигурен като собствен принос на бенефициентите. По отношение на проектите за социални жилища е определено допълнително условие за представяне на доказателства за финансиране реализирането на съпътстващите меки мерки, които да се осъществяват паралелно с изграждането на инфраструктурата. Комитетът за наблюдение е взел решение на Шестнадесетото заседание регулярно освобождаващият се финансов ресурс в резултат на приключване, анексиране или прекратяване на договори за безвъзмездна финансова помощ да бъде пренасочван към списъка с резервни проекти, като приоритетно се удовлетвори списъкът от Петнадесетото заседание, както и разширеният вече списък с предложението на Министерство на здравеопазването, одобрено на Шестнадесетото заседание, а именно за доставка на допълнително оборудване в размер на 23 млн. лв. В същото време следва да се задържи ресурс от 2,4 млн. лв. по линия на Приоритетна ос 5 „Техническа помощ“ за нуждите на Управляващия орган, за одобрения проект на община Асеновград по схема „В подкрепа за следващия програмен период“ и проекта на Дирекция „Жилищна политика“, МРРБ. В периода от Шестнадесетото заседание до момента са проведени 3 писмени процедури. Едната писмена процедура е с решения от 21 август 2015 г. Първото решение е да се наддоговори финансовият ресурс по Приоритетна ос 1 по отношение списъка с нови резервни проекти по схема „Зелена и достъпна градска среда“ при вече изброените условия. Второто решение, взето с писмената процедура, е да се изменят изискванията за кандидатстване по същата схема, като се определи нов краен срок за подаване на нови проектни предложения. Г-жа Станевска подчерта, че тази писмена процедура касае списък с нови резервни проекти по схемата за градска среда, докато решенията от Шестнадесетото заседание касаят финансирането на допълнителни обекти, които са били оценени на предходен етап, още през 2012 – 2013 г., но тогава не е имало ресурс за тяхното финансиране. Чрез проведената писмена процедура е взето решение за финансиране на списък с нови резервни проекти, които са идентифицирани от Управляващия орган след

предварителна кореспонденция с конкретните бенефициенти общини по схемата. Следващото решение от писмената процедура е за наддоговаряне на финансовия ресурс по Приоритетна ос 1 по отношение на финансиране на нова дейност по проекта за интегриран градски транспорт на гр. Бургас, като освен условията, които касаят наддоговарянето по схемата за градска среда, има допълнително условие да се представят ревизиран формуляр за кандидатстване и актуализиран анализ разходи-ползи, предвид че това е голям проект, одобрен от Европейската комисия. Последното решение, взето чрез тази писмена процедура, е регулярно освобождаващият се финансов ресурс от анексиране, приключване или прекратяване на договори за безвъзмездна финансова помощ да бъде пренасочван към списъците с резервни проекти, като първо се удовлетворят списъците от Петнадесетото и Шестнадесетото заседание на Комитета за наблюдение и се задържат 2,4 млн. лв. по Приоритетна ос 5 „Техническа помощ“.

Г-жа Мария Станевска каза, че следващата писмена процедура е с решение от 07.09.2015 г. В резултат на актуализация на формуляра за кандидатстване на големия проект за интегриран градски транспорт на гр. Бургас и по-специално на анализа разходи-ползи, е увеличен финансовият дефицит, а именно размерът на безвъзмездната финансова помощ, която е необходима за финансиране на допълнителната дейност. В тази връзка Комитетът за наблюдение е взел решение да наддоговори финансовия ресурс по проекта за интегриран градски транспорт на гр. Бургас с не повече от 4,8 млн. лв., т.е. това е необходимият ресурс БФП за финансиране на допълнителната дейност.

Г-жа Мария Станевска каза, че последната писмена процедура от 16.09.2015 г. е проведена след анализ на целия процес и на необходимото време за подаване на нови резервни проекти, кандидатстване, оценка и сключване на нови договори за безвъзмездна финансова помощ по схема „Зелена и достъпна градска среда“. В тази връзка, Комитетът за наблюдение е взел решение наддоговарянето по Приоритетна ос 1 за нови резервни обекти да се извърши чрез анексиране на съществуващите договори за безвъзмездна финансова помощ. В сила са условията, които вече са изброени. В допълнение, Управляващият орган ще извърши проверка дали тези нови резервни проекти са в пълно съответствие с изискванията за кандидатстване по схемата и по-специално: допустимост на дейностите и разходите, пълната проектна готовност от страна на бенефициентите, т.е. пълен работен или технически проект с влязло в сила разрешение за строеж, ще бъде извършен преглед на индикаторите и план-графика за изпълнение на дейностите, както и на всички други по-специфични условия, посочени в изискванията за кандидатстване. Предвид, че вече се говори за нови резервни проекти, част от които са изпълнени или са в процес на изпълнение, с оглед съответствие с Насоките на Европейската комисия за ретроспективни проекти, преди да се вземе решение за финансиране на тези резервни обекти чрез сключване на анекс, Управляващият орган ще извърши и пълна проверка на качеството на извършената работа по тези проекти, както и пълна документална проверка по отношение на проведените обществени поръчки за избор на изпълнители.

Г-жа Деница Николова благодари на г-жа Мария Станевска за предоставената информация и отбеляза, че е дадена информация за взетите решения на Петнадесетото и Шестнадесетото заседание на Комитета за наблюдение по отношение на финансиране на списък от допълнителни обекти, с оглед приключване на програмния период и посрещане на рисковете и предизвикателствата за максимално усвояване на програмата. В периода между

двете заседания на Комитета за наблюдение са взети няколко ключови решения, за да може да се постигне максималното от гледна точка на разплащания към изпълнители по проекти, финансирани по оперативната програма. В допълнение, тя каза, че всички действия и мерки, които са извършени в ключовия период на летния сезон, са продиктувани от факта, че през лятото, след пореден анализ на риска на проектно ниво, са идентифицирани нови рискови проекти, които имат потенциална невъзможност да бъдат приключени успешно и в пълнота към края на 2015 г. Това е продиктувало необходимостта от изготвяне на нов списък от резервни проекти, които могат да бъдат финансирани, но при определени условия, свързани с възможността да бъдат изпълнени до края на 2015 г., да имат избрани изпълнители и план-графици за разплащане към тях и реализирани на всички дейности до края на 2015 г.

Г-жа Деница Николова подчерта, че това са основните мотиви на Управляващия орган, които са продиктували вземането на няколко ключови решения в периода между юли и септември 2015 г. Тя изрази надежда всички тези резервни проекти да бъдат изпълнени до края на 2015 г. Предстои Управляващият орган да сключи анекси с всички бенефициенти, подали такива обекти по линия на инфраструктура в градска среда. Общо 14 общини са заявили желание и възможност да изпълнят такива обекти до края на 2015 г., отговарящи на определените условия. Към момента общата стойност, за която Управляващият орган предстои да сключи анекси към съществуващите договори е около 33 млн. лв. В ход е процедурата по оценка на всяко едно от проектите предложения и всеки един от обектите от гледна точка на допустимост на разходите и съответствие със схемата за финансиране на такъв тип проекти. Г-жа Деница Николова изрази надежда, че с тези стъпки ще бъде подсигурено успешно усвояване и постигане на поне 97% разплащане по Програмата към края на периода на допустимост към декември 2015 г.

Г-н Борислав Хлебаров, дирекция АФКОС към Министерство на вътрешните работи, попита дали крайният срок за разплащане към изпълнителите от бенефициентите е 31.12.2015 г., а верификацията може да продължи след този срок.

Г-жа Деница Николова отговори, че съгласно изискванията за приключване на Програмата, до 31.12.2015 г. е периодът, в който могат да бъдат осъществявани разплащания към изпълнители от страна на бенефициентите и възложители по обществени поръчки. Верификацията и съответно отчитането на Програмата продължава и след 31.12.2015 г., като съгласно изискванията всички програми трябва да бъдат отчетени и одобрени от ЕК като приключени до края на 2017 г. Има период, в който Управляващият орган трябва да подготви необходимите документи, съответно финалните заявления за плащане към Европейската комисия, след което следват одитни процедури, процеси по одобряване на тези разходи и приключване на програмите с финални отчети. Периодът в рамките на който Управляващият орган ще продължи верификацията и ще подаде окончателен доклад по сертификация към Сертифициращия орган към момента е 31.03.2016 г.

Аналитичен преглед на напредъка в изпълнението на ОП „Регионално развитие“ 2007-2013 г.

По следващата точка от дневния ред „Аналитичен преглед на напредъка в изпълнението на Оперативна програма „Регионално развитие“ 2007-2013 г.“ г-жа

Деница Николова каза, че в хода на цялостното изпълнение на Програмата са обявени общо 48 схеми за безвъзмездно финансиране, които покриват целия ѝ ресурс, така както е одобрен от Европейската комисия. Към настоящия момент са сключени 1109 договора, като предоставената БФП по тях представлява 104% от разполагаемия бюджет по Програмата. Има наддоговаряне от 4%, което е в съответствие на националното законодателство и принципите, които Управляващият орган съблюдава за наддоговаряне до края на програмния период. Общият размер на плащанията към настоящия момент представлява 86% от бюджета на Програмата или 82% от сключените договори, като разликата е вследствие на наддоговарянето. Общият размер на сертифицираните плащания към Европейската комисия е в размер на 67% от общия бюджет на Програмата. Остават около 33%, които трябва да се предявят за възстановяване към Европейската комисия и съответно да бъдат възстановени от тях. Предизвикателството е голямо, защото всъщност ресурсът, който Управляващият орган трябва да разплати към бенефициентите до края на 2015 г. е 441 млн. лв. в рамките на бюджета на Програмата, а по отношение на наддоговарянето има още над 100 млн. лв. за разплащане. В рамките на финансовото изпълнение всички приоритетни оси са договорени на 100% или над 100%. Над 100% са договорени приоритетни оси 1, 2 и 3, където има финансиране на допълнителни обекти за градска среда, градски транспорт, Северна скоростна тангента, при която към момента има частично наддоговаряне. Разплащанията по приоритетните оси са в зависимост от етапа на реализация на проектите. Най-нисък процент на разплащане към момента се идентифицира при приоритетна ос 5. Причината е, че до края на 2015 г. се изпълняват 2 основни мерки, които са с бенефициенти общини. Това са проектите, които касаят изготвянето на Интегрирани планове за градско възстановяване и развитие за периферните райони на страната и приключването на мярката за подготовка за новия програмен период от гледна точка на работно и техническо проектиране. Г-жа Деница Николова каза, че към момента се отчита, че между размера на плащанията и размера на договарянето има ресурс от около 20%, който трябва да бъде постигнат като разплащания до края на 2015 г. Ресурсът не е малък, но с оглед приключването на голям брой проекти, Управляващият орган смята, че макар със съществуващ риск, общата цел може да бъде постигната. Към септември 2015 г. сертифицираните разходи са в размер на 67%. Прогнозата на Управляващия орган е, че до края на отчитане на програмата, с последния сертификат, който ще бъде подаден към Министерство на финансите, към 30.04.2016 г. ще бъдат сертифицирани 96% от бюджета на Програмата. Всичко, което е над 90% би било изключително добър резултат за България за първия програмен период от гледна точка на усвояване на средствата. Идентифицираният към момента риск от неусвояване на средства по Програмата е в размер на 54 млн. евро от Европейския фонд за регионално развитие.

В рамките на изпълнението на оперативната програма ежегодно се правят прогнози по отношение както на договарянето на средствата, така и за разплащането и сертифицирането на разходите към Европейската комисия. Системата, с която се правят тези прогнози е един адекватен инструмент, за да може да бъде проследяван процесът по планиране и прогнозите, които се правят от страна на Управляващия орган по отношение на изпълнение на Програмата. Във връзка с прогнозите, които са финализирани към края на 2014 г. се отчита между 70% и 80% на тяхното постигане спрямо нивата, които са отчетени през 2014 г. Планирането търпи своите корекции и изменения с оглед реализацията на проектите, като част от тях вървят нормално, но други търпят забава най-вече

по отношение на изпълнението на дейностите, обвързани с етапа на обявяване на обществената поръчка до сключването на договор с избрания изпълнител. В този смисъл прогнозите не покриват на 100% очакванията на Управляващия орган, които са били заложили през 2014 г., но от друга страна, постигнатият резултат е добър и показва доброто планиране и управление на проектите.

Г-жа Деница Николова каза, че една от ключовите инвестиции, които Управляващият орган счита за добра практика и основа за разширяване на такъв тип мерки за новия програмен период, е инициативата JESSICA. Това е един инструмент, който дава възможност за подкрепа на инвестиционни проекти чрез нисколихвени заеми в 7-те големи града на територията на страната. Двата фонда имат своя фокус от гледна точка на обхват на инвестицията и инвестиционна стратегия, т.е. мерките които имат право да финансират. По отношение на Фонда за устойчиво градско развитие, който покрива всички инвестиции в София, може да се отчете, че целият ресурс, предоставен на Фонда е договорен в проекти. Финансираните проекти са 13, а 104% е реално договарянето на този Фонд. Към момента са разплатени 78% от стойността на тези проекти. Трябва да се отбележи, че по отношение на този тип инструменти разплащането може да продължи до ноември 2016 г. Г-жа Деница Николова каза, че по отношение на Фонда за градско развитие, който касае останалите 6 големи града, към момента са сключени кредитни споразумения за 20 проекта, а договореният ресурс по този Фонд е 77% от разполагаемия. Този ресурс предстои да бъде договорен на 100% до края на 2015 г., като разчетите показват, че има достатъчно проекти, които да получат финансиране под формата на нисколихвено кредитиране. От общия размер на финансираните 20 проекта 56% са разплатени, като разплащането ще продължи до ноември 2016 г. На фона на натрупаната практика през първия програмен период, може се отчете, че тези инструменти са не само успешни, но те дават и възможност за развитието на публично-частните партньорства. Предвид основните ограничения в нормативната уредба по отношение на формирането на публично-частни партньорства за новия програмен период всички заедно ще трябва да търсим възможности за постигане на гъвкавост при формирането им и за реализацията на такъв тип дейности. Общата оценка към настоящия момент е, че обектите, които се финансират чрез инициативата JESSICA, са общински или такива, които са с елемент на общинска собственост. В този смисъл, през новия програмен период се предвижда по-голям ресурс и инвестиции във фондовете и финансовите инструменти. Предстои сериозна работа по отношение на постигане на гъвкавост от гледна точка на нормативната уредба, така че да се разшири обхватът на потенциалните бенефициенти, които да се възползват от този ресурс, да получат нисколихвени кредити за инвестиции в инфраструктура, която е с обществена значимост и има своя публичен принос.

Г-жа Деница Николова каза, че са много примерите и ключовите инвестиции реализирани в рамките на оперативната програма. Една от основните мерки е тази за интегриран градски транспорт, като първоначално е стартирано с пилотен проект в община Бургас, а после е разширен обхватът на възможностите за финансиране на такъв тип проекти до общо седем за над 400 млн. лв. Към момента и седемте града приключват успешно дейностите по проектите, като се съблюдават всички изисквания за допустимост и краен срок за усвояване на средствата. По отношение на средствата, насочени за рехабилитация и реконструкция на второкласни и третокласни пътища, са инвестирани близо половин млрд. лв. Не може да не се отчете, че са финансирани над 70 пътни отсечки, които имат своя ефект и принос, като

осигуряват свързаност и дават възможност за по-добро икономическо развитие, от гледна точка на възможностите за достъпност. Други успешни мерки са всички проекти за обновяване на зелената и достъпна градска среда. Това са проекти, които продължават своето изпълнение до края на 2015 г., като в тях са включени и част от допълнителните обекти, които се финансират вследствие на взетите решения от предишните заседания на Комитета за наблюдение. Ефектът от тези проекти е най-видим, защото чрез тях са обновени парковите пространства, централните градски зони, изградени са детски площадки и друга инфраструктура, свързана с градската среда, която допринася за по-доброто качество на живот в градовете. По Програмата е предоставена възможност за възстановяване на редица обекти от културната инфраструктура, както и подкрепа на проекти чрез нисколихвено кредитиране по инициативата JESSICA.

Г-жа Деница Николова каза, че към момента приключените проекти са 902 от 1109 сключени договора, като останалите предстои да бъдат завършени до края на 2015 г. Тя представи и част от основните индикатори, които се отчитат по Програмата. В рамките на всички финансирани схеми са реконструирани 453 училища с мерки за енергийна ефективност, 388 са детските ясли и градини, 82 сгради на социалната инфраструктура, 43 обновени сгради на университети. В допълнение, трябва да се отбележи и успешната политика за деинституционализация на децата в риск, където са изградени 119 центъра за настаняване от семеен тип и са построени защитени жилища за деца с увреждания. В рамките на целия бюджет за пътна инфраструктура са рехабилитирани над 1100 км. пътна мрежа. Г-жа Деница Николова каза, че ефектите от Програмата са много, в това число е предоставено финансиране и в подкрепа за туристическите атракции. Чрез подкрепата на оперативната програма българите са осъзнали, че страната има богата история, с която да се гордеем. В рамките на изпълнението на Програмата има съпътстващи ключови мерки при реализацията на всеки един проект и това са мерките за информация и публичност. Между предходното и настоящото заседание на Комитета за наблюдение са проведени няколко съвместни срещи с Националното сдружение на общините в Република България по отношение формирането на Междинните звена за новия програмен период и сключените споразумения с Междинните звена по приоритетна ос 1 на ОПРР 2014-2020. Предоставена е възможност на бенефициентите да бъдат обучени и информирани във връзка с кандидатстването за новия програмен период. В хода на реализация на мерките за информация и публичност са проведени редица медийни прояви, събития, конференции, семинари. Изготвени са съпътстващи за Програмата информационни и рекламни материали.

Г-жа Деница Николова каза, че в хода на заседанието ще бъдат коментирани и рисковете свързани с проекти, които предстои да приключат до края на 2015 г., как Управляващият орган ги идентифицира по степен на риск и какви мерки са предприети за плавното приключване на програмния период.

Г-н Марек Теплански каза, че има въпрос свързан с посочените 67% сертифицирани средства и факта, че прогнозите не се случват така както УО очаква. Той попита как Управляващият орган вижда ситуацията, защото от гледна точка на допустимост на разходите има само 2 месеца за изпълнение, а 2/3 от бюджета на Програмата не са подсигурени. Той отбеляза, че във връзка с инициативата JESSICA Управляващият орган търси инструмент, който има потенциал за реализация и начини за разширяване на обхвата на бенефициентите. Г-н Теплански каза, че следва да се прецени за 2014-2020 г. каква е инвестиционната стратегия, която Управляващият орган ще следва -

дали голям обхват от дейности и бенефициенти е необходим или по-скоро трябва качество и резултат при изпълнението на проектите. Европейската комисия би искала да види нещо по-различно от това, което е в момента и подобрене в сравнение с първия програмен период. Г-н Марек Теплански каза, че има редица проекти, които са подкрепени по отношение на инфраструктура и има резултати. За настоящия програмен период, обаче, вниманието трябва да бъде насочено върху количествените параметри. Трябва да бъдат избрани критерии за подбор, които да осигурят най-доброто качество за вложените инвестициите, по-добро и по-обхватно въздействие, когато се говори за пътища, градска среда или инфраструктура в сравнение с първия програмен период. Това не означава, че постигнатите резултати през първия програмен период не са добри, но тук въпросът вече е как да бъдат постигнати по-добри такива. Въпросът е как да се постигне повече. Дали се иска да бъдат направени повече пътища или да се направи връзка с други сектори. Г-н Теплански предложи по-късно да бъде предоставена информация за рисковете и начините за преодоляването им, тъй като при проведените разговори с Управляващия орган през февруари 2015 г., е бил изготвен план за действие за прилагане на редица мерки с оглед на успешната реализация на Програмата.

Г-жа Деница Николова каза, че коментиранияте теми от г-н Теплански ще бъдат дискутирани в хода на заседанието, а именно по отношение на оценката на риска за стария програмен период, относно подхода, които се възприема на национално ниво за финансовите инструменти за новия програмен период, върху какво стъпва този подход и какви са предвижданията към настоящия момент за изпълнение. По отношение на въпроса за това по какъв начин Управляващият орган предвижда да посрещне сертифициране на разходите до края на програмния период, предвид текущото ниво от 67%, г-жа Деница Николова каза, че до момента разплащанията от Управляващия орган към бенефициентите са в размер на 86%, който ресурс има възможност да бъде усвоен. Има процедурни стъпки, които трябва да бъдат извървени от страна на Управляващия орган, за да се постигне разликата между 86% и 67% сертификация на средствата към ЕК. Към настоящия момент процесът на сертификация на средствата към Европейската комисия е със забавен ход спрямо разплащанията, вследствие на многобройни сигнали за нередности, които Управляващият орган трябва да приключи преди да бъдат сертифицирани разходите към Европейската комисия, за да може да се подsigури доброто финансово управление и контрол на средствата. До края на Програмата остава да приключат още над 100 проекта, при които част от дейностите са реализирани, а друга част предстои да бъдат приключени и отчетени към Управляващия орган под формата на разплащания към изпълнителите. След това Управляващият орган ще пристъпи към верифициране на плащанията към бенефициентите, а след допълващи управленски проверки ще се пристъпи и към сертифицирането им до края на изпълнение на Програмата.

Г-жа Деница Николова каза, че предизвикателствата и рисковете са много и Управляващият орган ги е осъзнал, както и от гледна точка на необходимост на подsigуряване и подsigилване на административния капацитет точно в края на периода на отчитане на програмата. Предприети са необходимите мерки и необходимата адаптация в структурата на Управляващия орган, така че да се подsigури по-бърза верификация, но не за сметка на качеството на управленските проверки, които са изискуеми преди да се пристъпи към сертификация на средствата към Европейската комисия. Управляващият орган има притеснения от гледна точка на това, че в периода януари – март 2016 г. ще

има голямо струпване на плащания, които трябва да бъдат верифицирани към бенефициентите и също така да бъдат сертифицирани, като бъдат съблюдавани всички правила и изисквания на системите за управление и контрол. Управляващият орган се надява чрез създадената организация и правилно планиране на процесите, както и взетите решения към настоящия момент, да се постигнат прогнозираните 96% сертифицирани средства към Европейската комисия до края на април 2016 г.

Г-жа Борислава Удфорд, ЕК, помоли представителите на Агенция „Пътна инфраструктура“ (АПИ) да дадат информация за състоянието на Северната скоростна тангента, защото този обект е рисков. В тази връзка е добре всички да разберат какво е неговото физическо състояние, какви са останалите предизвикателства, свързани с изпълнението му, предвид предстоящите промени във времето и малкото оставащо време до края на договора. По отношение на отчитането на ефектите от изпълнението на Програмата г-жа Удфорд каза, че всъщност километрите пътища, реконструирани училищни сгради и т.н. не са „ефекти“, а физически резултати от изпълнени подобрения на инфраструктурата. „Ефект“ за отчитане е определянето на колко хора не са напуснали определен град, затова че е подобрена инфраструктурата или колко млади хора са получили работа, затова че са участвали в изграждането на инфраструктурата. Не трябва да се залъгваме, че това са ефектите от програмата, а следва да се мисли за това как да се отчитат истинските ефекти в бъдеще.

Г-жа Деница Николова се съгласи, че днес не се отчитат ефекти, а по-скоро се отчитат количествени резултати от направените инвестиции. Ефектите предстои да бъдат отчетени, защото все още има проекти в процес на реализация и след тяхното приключване ще има цялостен поглед на макро ниво от гледна точка на приложената инвестиционна стратегия, какъв е нейният ефект, до каква степен е постигнато намаляване на различията между регионите, намаляване на миграционните процеси или тяхното увеличаване, а също така и създаването на нови работни места. Всичко изброено предстои да бъде отчетено през 2016 г. и Управляващият орган е предприел необходимата подготвителна стъпка, за да се анализира този тип ефект и да се получат крайните резултати. Те от своя страна ще бъдат взети предвид и отчетени във връзка с регионалната политика, която се прилага от МРРБ.

Г-жа Илиана Захаријева, АПИ, отчете, че Северната скоростна тангента е рисковият обект, изпълняван от Агенция „Пътна инфраструктура“. Тя благодари на Управляващия орган за дадената възможност този проект да бъде реализиран. В хода на изпълнението на проекта е имало проблеми, свързани с отчужденията, които са приключили окончателно преди около месец и вече има разрешение за строеж по цялото трасе. На обекта са намерени доста археологични паметници на културата, но с археолозите се работи в сътрудничество и по-голямата част от обектите са затворени и строителите продължават своята работа. По целия обект се работи денонощно. Основните видове дейности, които зависят от времето като насипи, изкопи, изливането на основите на съоръженията са в доста напреднала фаза и преди края на октомври 2015 г. ще бъдат затворени земните работи. Много голяма част от съоръженията са готови. Остава да бъдат излети плочите, което е най-трудоемко и изискващо време, за да може бетонът да придобие качествени показатели. Нагласата на Агенция „Пътна инфраструктура“ е до края на 2015 г. да има един съществено завършен обект, което означава, че по него, до максимално месец след това, ще може да има движение. Ще остане да се направи хоризонтална

маркировка, еластични огради, неща които могат да се извършват независимо от метеорологичните условия. Г-жа Захариева каза, че ситуацията около проекта значително се е успокоила след приключването на отчужденията и затварянето на по-голямата част от археологията, като на обекта наистина се работи денонощно и усилено.

Г-жа Деница Николова изрази надежда с общи усилия план-графикът да бъде изпълнен, така че да бъде постигнато максимално разплащане по проекта до края на 2015 г., за да може да бъде приключен успешно през 2016 г. в хода на отчитането към Европейската комисия.

Г-жа Силвия Георгиева каза, че като представител на Националното сдружение на общините в Република България (НСОРБ), в което членуват всички 265 български общини, които са основни бенефициенти по Програмата, би искала да подчертае, че по отношение на ефекта от инвестициите общините и общинските ръководства не обичат да се крият зад кухи фрази и цифри. Всичко, което е представено на заседанието като обновени сгради и постигнати километри, за общинските ръководства и кметовете означава живи хора, чиито деца учат в тези сгради, ползват тези социални услуги. За общините е успех, че тези хора не са напуснали градовете, в които живеят и всеки ден ползват тази обновена инфраструктура. Всеки един човек, който може да ползва тази инфраструктура е важен и той не е статистическа единица. Всичко се прави за хората и запазването на населението да не напусне определен град се отчита като успех. Общинските ръководства си дават сметка, че колкото и малко да е едно населено място, то трябва да бъде благоустроено. Уроците от първия програмен период са научени и са направени много добри стратегически документи – Интегрираните планове за градско възстановяване и развитие. В новия програмен период ще има много по-фокусирани и целенасочени инвестиции, които ще имат връзка с всички секторни политики, както на национално ниво, така и с местните приоритети.

Г-жа Деница Николова каза, че без партньорската работа, добрата комуникация и съгласуваността на всяко едно взето решение между УО и НСОБ, със сигурност не само, че тези резултати нямаше да бъдат отчетени, но и Програмата като инвестиционна стратегия и политика би била под въпрос. В хода на първия програмен период е имало много неочаквани предизвикателства, но взетите решения на принципа „проба - грешка“ могат да бъдат определени или като добри, или като балансиращи. През новия програмен период, по начина по който се предвиждат инвестициите на регионално ниво, ще бъдат постигнати много по-големи ефекти за развитието на градовете, като центрове на растеж и за развитието на периферните райони, като притегателни центрове, които дават възможност за реализация на по-добро икономическо развитие. Г-жа Деница Николова изрази надежда, че общото сътрудничество и съвместната подкрепа при изпълнението на новата оперативна програма ще продължи и всичко, което Управляващият орган прави за постигане на по-големи ефекти на регионално ниво ще дадат своето отражение на ниво град, така че всеки един от кметовете да се гордее с постигнатото чрез средствата от Европейския съюз, а в частност и чрез ОП „Региони в растеж“.

Информирание за осъществени релокации на средства по ОП „Регионално развитие“ 2007-2013 г.

По следващата точка от дневния ред „Информация за осъществени

реалокации на средства по ОПРР 2007-2013 г." г-жа Деница Николова каза, че реалокациите между отделните приоритетни оси се налагат поради приключили проекти с реализиран спестен ресурс или когато е взето решение от Комитета за наблюдение за прехвърляне на средства между приоритетни оси. Тя даде думата на Мария Станевска за представяне на реалокациите, които са отразени в последния ревизиран вариант на ОПРР, който е подаден към ЕК в края на м. септември 2015 г.

Г-жа Мария Станевска каза, че реалокациите, които ще представи са извършени към 31.08.2015 г. с оглед да бъдат отразени в последната ревизия на оперативната програма, която е изпратена към Европейската комисия за одобрение. В съответствие с решенията на Шестнадесетото заседание на Комитета за наблюдение, свободният ресурс вследствие от налагане на плоски финансови корекции се насочва към проекта за изграждане на Северната скоростна тангента, а освободеният ресурс от анексиране, приключване и прекратяване на договори за безвъзмездна финансова помощ по всички схеми се насочва към проектите от резервните списъци, одобрени от Комитета за наблюдение. Към предходното заседание на Комитета за наблюдение наличният ресурс за Северната скоростна тангента е бил в размер на близо 180 млн. лв., а след Шестнадесетото заседание в периода до 31.08.2015 г. ресурсът, насочен към тангентата е близо 7 млн. лв., като 2,7 млн. лв. са освободени в рамките на схемата в подкрепа за рехабилитация и реконструкция за второкласни и третокласни пътища с конкретен бенефициент Агенция „Пътна инфраструктура“, а останалите 4,2 млн. лв. са пренасочени в резултат на освободен ресурс от наложени плоски финансови корекции по Приоритетна ос 1 и Приоритетна ос 3. Оставащият необходим ресурс по проекта за Северната скоростна тангента е в размер на 33,8 млн. лв.

Г-жа Мария Станевска представи информация за свободния ресурс от плоските финансови корекции по Приоритетна ос 1 и Приоритетна ос 3, който е реалокиран. От Приоритетна ос 1 са взети 73 млн. евро, представляващи свободен ресурс от операциите за социална инфраструктура, подобряване на градската среда и устойчив градски транспорт. Ресурс в размер на 420 хил. евро е освободен от Приоритетна ос 3 „Устойчиво развитие на туризма“. В рамките на Приоритетна ос 1, в резултат на приключване и анексиране на договори за безвъзмездна финансова помощ, свободният ресурс се насочва към списъка с резервните проекти и по-специално към схема „Зелена и достъпна градска среда“ за финансиране на допълнителните обекти, които са одобрени на предходен етап. В рамките на тази схема са насочени 22,4 млн. евро. Към схемата за интегриран градски транспорт в 5-те големи града и по-специално разширяване на обхвата на проекта на гр. Стара Загора чрез закупуване на нови автобуси е насочен ресурс в размер на 10,6 млн. евро. Пренасочването към приоритетната ос в рамките на двете схеми възлиза на 33 млн. евро, като от самата приоритетна ос са насочени 26,6 млн. евро и 300 хил. евро от Приоритетна ос 2.

Г-жа Мария Станевска каза, че освободеният ресурс в рамките на Приоритетна ос 3 е в много по-малък размер – 2,9 млн. евро. От Приоритетна ос 4 са освободени 500 хил. евро в резултат на приключени проекти. По линия на Приоритетна ос 5 „Техническа помощ“ е освободен ресурс в размер на 2,7 млн. евро. Изменението на бюджета на Програмата, вследствие на направените реалокации, е отразен в нейната последна ревизия, която е изпратена към Европейската комисия за одобрение.

Г-жа Деница Николова каза, че насочването на средства е основно към Приоритетна ос 1 и Приоритетна ос 2, където има наддоговаряне. В хода на

реализация на проектите целият спестен ресурс, който остава вследствие на приключени договори, се насочва за покриване на оставащите проекти, които са наддоговорени по Програмата. Все още има ресурс, който трябва да бъде осигурен от Управляващия орган, за да се постигнат нивата на наддоговаряне. Към момента има дефицит от средства, които трябва да се осигурят от приключващите проекти или от налагане на финансови корекции. Ежедневно за всеки един от проектите се прави оценка за спестен ресурс в резултат на сключени договори с изпълнители и приключващи дейности, както и във връзка с контролите, които УО извършва.

Информирание за рисковите проекти по ОПРР 2007-2013 и осъществяване на анализ на риска, предизвикателствата при приключването на програмата и взетите мерки за успешното ѝ изпълнение

По следващата точка от дневния ред „Предизвикателства при приключване на програмата, анализ на риска на проектно ниво и мерки за успешното изпълнение на програмата“ г-жа Деница Николова каза, че в рамките на програмния период УО на ОПРР се е сблъскал с доста предизвикателства. От една страна, в началото на периода това е породено от липсата на достатъчно опит и капацитет на ниво бенефициент за изпълнение на проектите. До забавата във физическото изпълнение се е стигнало вследствие на забава при провеждането на обществените поръчки, тяхната подготовка и съответно сключване на договор с изпълнител. Основни елементи, които също са довели до забава във физическото изпълнение са обжалванията на обществените поръчки. Другите фактори, които са довели до забави в изпълнението, са недостатъчният капацитет на ниво бенефициент по отношение на качеството на подготвените искания за плащания към Управляващия орган и сигналите за нередности, които текущо и регулярно постъпват в Управляващия орган. Тяхната обработка отнема време от минимум 1,5 месеца за всеки един от сигналите в зависимост от процедурата, която се спазва по нормативна уредба и това води до забавяне в процеса на цялостно разплащане по Програмата. На практика, в рамките на цялостното изпълнение на ОПРР, Управляващият орган се опитва да преодолява тези забави чрез различни видове обучения, така че да бъде натрупан капацитет и опит в изпълнението и по-бързо да се обработват исканията за плащания и сигналите за нередности. Предприети са допълнителни стъпки, които под една или друга форма имат своите ефекти в края на програмния период. Дадена е възможност за допълнителна ликвидност към бенефициентите, но на фона на оценката на риска, трябва да се отбележи, че той съществува. Проектите, които Управляващият орган регулярно наблюдава към момента, в изпълнение са 118 бр. с обща стойност над 1,2 млрд. лв. Съгласно анализа на риска 6 от договорите са с изключително висока степен на риск за тяхното изпълнение, предвид че все още нямат сключен основен договор с изпълнител по основните дейности, които трябва да бъдат изпълнени по проектите. Г-жа Николова отбеляза, че два от тези 6 договора предстои да бъдат прекратени. Те са по Приоритетна ос 3 и касаят инвестиции в развитието на туризма като бенефициент по тях е Министерство на туризма. От останалите рискови проекти, 3 са по линия на „Техническа помощ“ и са свързани с изготвяне на проектната готовност на общините за новия програмен период и има един проект за изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие. Към момента четирите рискови проекта се наблюдават ежедневно, като до края на октомври 2015 г. ще бъде взето решение до каква степен те наистина имат своята възможност да бъдат реализирани или съответно голяма част от

средствата ще останат за сметка на бенефициентите, или ще се търси вариант за тяхното прекратяване и пренасочване на ресурса към резервния списък от обекти. В допълнение, г-жа Деница Николова каза, че са идентифицирани 43 високо рискови проекта, които имат сключени договори с всички основни изпълнители, но физическото им изпълнение е под 50%. По отношение на рисковите проекти Управляващият орган от края на 2014 г. провежда срещи с бенефициентите и създава планове за действие. Тези планове за действие се проследяват ежемесечно от гледна точка на физическо изпълнение и предявяване на плащания към Управляващия орган. В голяма част от случаите има проекти, които са със значим напредък във физическото изпълнение, но подаване на плащания към Управляващия орган няма, което е проблем на ниво управление на съответните проекти. Търсят се възможности за оптимизация на процеса, както по отношение на изпълнение на физически дейности, така и при всички трудности, които бенефициентите срещат, за да може да бъдат постигнати резултатите от съответния проект. Основните критерии, на които стъпва Управляващият орган когато анализира риска по оперативната програма, са обвързани с наличието на сключени договори с изпълнители. В случаите, когато са изминали над 10 месеца от сключването на договора за БФП и няма сключен договор с изпълнител за основна дейност, тогава проектът се счита за високо рисков. Също така, в случаите когато е спряно изпълнението на основна дейност на проекта, която касае физическото му изпълнение и забавя неговата реализация, това се отчита от Управляващия орган с натрупване и този проект също се квалифицира като високо рисков. Средствата, които са разплатени към изпълнителите и предявени за плащания към Управляващия орган под 50% също са елемент за определянето на един проект като високо рисков. Има и други фактори за оценка според спецификата на съответния проект и до каква степен това влияе за постигане на крайните срокове.

Г-жа Деница Николова каза, че към момента 43 проекта са високо рискови, т.е. имат сключени договори с изпълнители, но все още напредъкът им е не повече от 50%. Общата стойност на тези проекти е 580 млн. лв. Важно е да се отбележи, че само част от този ресурс не е предявен и съответно не е изпълнен от бенефициентите към момента. Става въпрос по-скоро за частично изпълнение на мерките. Останалите мерки, които предстои да бъдат изпълнени до края на 2015 г. за Управляващия орган са рискови дейности, за които няма 100% увереност, че ще бъдат реализирани в рамките на срока за допустимост на разходите и предявени към Управляващия орган за верификация и последваща сертификация. Като ниско рискови са отчетени 19% от общия брой на проектите в изпълнение, чиито размер е около 300 млн. лв. Средно рискови проекти, по които регулярно се изпълняват дейностите, но все пак има някакъв риск за посрещане на крайните срокове, са на стойност 454 млн. лв. По отношение на разпределението на риска по приоритетни оси, стандартно, рискът е най-голям, там където финансирането е най-голямо, а именно по Приоритетна ос 1. В рамките на тази приоритетна ос са идентифицирани 27 високо рискови проекта. Към тях се включват проектите за градска среда, които към момента са рискови от гледна точка на допълнителните обекти, които трябва да бъдат приключени до края на 2015 г., а също и частично мерки в сферата на здравеопазването от гледна точка на финансиране на болниците с високо технологично оборудване. По Приоритетна ос 2 има 2 високо рискови проекта на Агенция „Пътна инфраструктура“, като единият е Северната скоростна тангента, който е основен фокус на оперативната програма, защото е голям проект с финансиране от над 220 млн. лв. и до края на 2015 г. дейностите трябва да бъдат изпълнени и разплатени. В Приоритетна ос 3 са идентифицирани 4 високо рискови проекти,

които са обвързани с приключването на дейностите по проекти за туристическа инфраструктура и туристически атракции с бенефициенти общини. По Приоритетна ос 4 няма риск към настоящия момент, предвид че предстои финалното отчитане на проектите. По линия на ПО „Техническа помощ“ има оценен риск в изпълнението на 10 проекта, които са свързани с проектната готовност за новия програмен период.

Г-жа Деница Николова каза, че в рамките на анализа на риска са отчетени и оставащите плащания по проектите, които са идентифицирани с висок риск. По Приоритетна ос 1 остават да бъдат направени общо разплащания по високо рискови проекти в размер на над 180 млн. лв., по Приоритетна ос 2 – 169 млн. лв., по Приоритетна ос 3 – 17 млн. лв., а Приоритетна ос 4 и Приоритетна ос 5 са със сравнително малък размер на оставащи плащания. От всички 43 високо рискови проекти за 580 млн. лв. под формата на сключени договори с бенефициенти реално рискът във връзка с плащания е около 350 млн. лв. В хода на предприетите мерки и съответно оценката на риска за изпълнението на оперативната програма, Управляващият орган е изготвил план за действие за успешното ѝ реализиране и посрещане на целите. Към момента планът за действие се следва изключително стриктно от Управляващия орган. Това, което не може да бъде постигнато към момента спрямо този план е постигане на прогнозата за разплащания и верификация на средствата. По различните приоритетни оси се достигат различни проценти на постигане на прогнозните стойности, като в най-голям процент се постига стойността на прогнозата в Приоритетна ос 1, около 75-80% и Приоритетна ос 3. Забавяне в постигане на прогнозата има в Приоритетна ос 2 и Приоритетна ос 5. Планът за действие изисква текущо проследяване на риска по всеки един от проектите в изпълнение, което се прави ежемесечно. В допълнение, Управляващият орган е предприел необходимите стъпки за изготвяне на финалната ревизия на Програмата, която вече е изпратена към Европейската комисия за одобрение. Управляващият орган е предприел стъпка за текущо преразпределяне на средствата, веднага когато има спестен ресурс, освобождава се такъв от налагане на финансови корекции или при прекратяване на договори. Разходите се проследяват ежедневно, а всеки месец те се преразпределят, за да няма неусвоен ресурс към края на периода. Направена е текуща оптимизация за облекчаване на всички процедури за сключване на анекси към договорите, така че максимално бързо да се освобождават средства, когато това се налага. По отношение на разплащанията и подsigуряване на ликвидност на ниво бенефициент, когато има постъпили сигнали за нередност за конкретен проект на етап окончателно плащане, с оглед да не се задържат средства в системата, Управляващият орган извършва частично окончателно плащане за разходите, които не са увредени от сигнала. Всичко останало се приключва с допълнителна верификация от Управляващия орган, когато се приключат всички сигнали за нередности. В случаите когато са наложени финансови корекции, то финалната верификация се прави при направени финалните приспадания. Г-жа Деница Николова каза, че допълнителната процедура, която е въведена от Управляващия орган е т. нар. „условна верификация“, т.е. в случаите когато има проекти, по които има сигнали за нередности и не са на етап окончателно плащане, Управляващият орган дава възможност на бенефициентите да получат цялата сума по искането за плащане под условие, че сумата на потенциалната финансова корекция, която би била наложена вследствие на обработката на сигнала, ще бъде възстановена при приключването на сигнала за нередност. По този начин се дава възможност на бенефициентите да разполагат с целия необходим ресурс за разплащане с изпълнители, като до окончателното плащане Управляващият орган приключва

сигналите за нередност и ако е необходимо налага финансови корекции, като се правят и нужните приспадания към бенефициента. В случаите когато има надплащане, вследствие на условната верификация, има поети ангажименти от страна на бенефициентите да възстановят тези средства в изискуемия от закона срок. Г-жа Деница Николова обясни, че това което към момента възпрепятства до известна степен процеса на верификация и е основният идентифициран риск пред сертификацията на средства е максимално бързата обработка на сигналите за нередност. За съжаление, броят им е драстично нараснал през последната година и половина. Много рядко има дни, в които да са налични под 700 сигнала, които са в някаква фаза на обработка. Всичко това забавя плащанията и рефлектира върху окончателното разплащане по проектите. Това е причината Управляващият орган, заедно с Министерство на финансите, да намери възможностите за гъвкавост по отношение на условна верификация и авансово плащане, въпреки сигналите за нередност.

Г-жа Деница Николова каза, че като допълнителна оптимизация в случаите когато има искане за плащане, в рамките на което са удържани средства поради сигнал за нередност и сигналът е след това е прекратен, т.е. няма финансов ефект за бенефициента, Управляващият орган прави служебни искания за плащане и се възстановяват задържаните средства. В рамките на управление на Програмата се е наложило да бъдат направени допълващи проверки на обществените поръчки, в следствие както на промяната на одитната методология, така и на новите управленски проверки, които са въведени с цел подобрене на системите за управление и контрол. Тези процедури също забавят процеса на верификация, но същевременно пазят системата от налагане на финансови корекции на ниво Европейска комисия, което би довело до безвъзвратно загубване на средства.

Г-жа Деница Николова отбеляза, че от началото на изпълнение на Програмата до настоящия момент са наложени финансови корекции в размер на 94 млн. лв., които са само индивидуални финансови корекции по конкретни проекти. Има наложена плоска финансова корекция поради недобрата система за управление и контрол в периода 2013 г. – 2014 г., която е в размер на близо 110 млн. лв. Финансовите корекции са наложени основно по Приоритетна ос 1 и Приоритетна ос 3, които са били спрени временно за плащания и възстановяване на средства от Европейската комисия през 2014 г. В следствие на наложените финансови корекции тези оси имат най-голяма финансова импликация по отношение на грешките, които са направени при управлението на Програмата и най-вече на проведените обществени поръчки, защото плоската финансова корекция е наложена поради недостатъчно добри контроли при провеждането на обществените поръчки, както на ниво УО, така и на ниво бенефициенти. Приоритетна ос 2 също има своите финансови импликации от гледна точка на финансиране, а с най-малко наложени финансови корекции са Приоритетна ос 4 и Приоритетна ос 5. Трябва де се отбележи, че проектите по Приоритетна ос 4 са приключили преди промяната на методологията и одитния подход, което е една от причините размерът на финансовите корекции да е малък. През 2013 г. размерът на наложените финансови корекции е най- малък, като в следствие на промяната на методологията и подобряване на системите на управление и контрол от страна на Управляващия орган, са наложени редица финансови корекции, които имат своето финансово изражение.

Г-жа Деница Николова каза, че срещите между всички заинтересовани страни не са само в рамките на Комитета за наблюдение, но и извън него и те ще продължат, така че да се синхронизират всички действия, за да се реализира по-голям ефект от Програмата.

Г-н Борислав Хлебаров попита дали има статистика за съотношението между броя на получените сигнали и установените нередности по тях, а също и дали има статистика за това от броя установени нередности по колко от тях има заподозряна умишлена дейност.

Г-жа Деница Николова отговори, че такава статистика има, като веднъж годишно се прави по-задълбочен анализ. Обикновено около 60% от сигналите за нередности имат някаква състоятелност, в следствие на което прилагайки процедурата на ПМС №134 част от тях също биват прекратени, предвид липсата на финансови импликации и липсата на мотиви за нарушения.

Г-жа Добринка Кръстева, Централно координационно звено към Администрацията на Министерски съвет, отбеляза, че част от задължителната програма на заседанието е свързана с докладване на одитите, които са проведени по Програмата. В тази връзка е представена информация какви са финансовите корекции въз основа на одитите. Тя поиска да бъде дадена повече информация относно това какви са основните проблеми и грешки, видове бенефициенти, свързани с изпълнението на проектите през последната половина година.

Г-н Борислав Хлебаров попита има ли случай, когато Управляващият орган не е бил съгласен с одитните констатации и дали е изразил своята позиция, дали има вариант при който да бъде потърсена подкрепа от КН за обсъждане на одитни констатации и повдигане на въпроси пред ЕК.

Г-жа Деница Николова отговори, че през 2014 г. са проведени няколко одита. Направен е стандартен одит на ситемите, който се провежда ежегодно от Одитния орган, а също така и одит на операциите. Проведен е ситемен одит от страна на Европейската комисия, който е установил пропуски в системите, най-вече по отношение на провеждането на обществените поръчки - при обявяването им, в хода на оценката и на етапа, в който Управляващият орган прави своите последващи контроли преди да предяви плащания за възстановяване към Европейската комисия. В хода на одитите, които се провеждат регулярно от страна на Одитния орган и Европейската комисия, както и при всички останали одити, има регулярни констатации, които са свързани с подобряване на системата с оглед оптимизация и ефективност на работата. За всички одити, съгласно процедурите, Управляващият орган има право да изрази своето съгласие или несъгласие по отношение на констатираното и той винаги се възползва от това свое право и реагира на всяка една констатация, още повече на тези за които счита, че няма нарушения от гледна точка на правила, процедури и приложимост на законовата уредба. Г-жа Николова отбеляза, че одитът на системите, извършен от Европейската комисия през 2014 г., е с изцяло затворени констатации. За няколко месеца Управляващият орган е извършил редица проверки и е наложил финансови корекции, които са основна стъпка, изисквана за затваряне на констатациите и възстановяване на плащанията по Приоритетна ос 1 и Приоритетна ос 3. През тези няколко месеца е извършен голям обем от работа от Управляващия орган, свързана с осъществяване на последващ контрол на процедурите за обществени поръчки на проектите в изпълнение. Системният одит, който се осъществява от Одитния орган, също е с изцяло затворени констатации. По отношение на одита на операциите се прави текущо проследяване и към момента някои от констатациите са в режим на проследяване от Управляващия орган, като те отново касаят провеждането на обществените поръчки. Основният елемент, поради който през последните месеци Управляващият орган налага финансови корекции е обвързан със съкращаване на сроковете, които касаят приложимо правило от средата на 2014 г., касаещо срока за представяне на офертите от изпълнителите към

възложителя и ограничаване на съответните потенциални оференти в конкретен срок да закупят проектната документация. Съпътстващи са и случаите с включване на дискриминационни и ограничителни критерии, за което също се налагат финансови корекции. Има и случаи, при които има смесване на критерии за оценка в рамките на административна допустимост и методиката за оценка. Управляващият орган регулярно, на 4-6 месечна база, на сайта на Програмата, предоставя информация за конкретните нарушения, които са идентифицирани, сумите на наложените финансови корекции и етапите, при които е намерена съответната грешка в процедурата за обществена поръчка.

Г-н Марек Теплански каза, че има въпрос относно оценката на риска. Според прогнозите на Управляващия орган се очаква около 60 млн. евро или 4% освобождаване на средства по Програмата, което е доста оптимистично при положение, че има 43 високорискови проекти на стойност от около 580 млн. лв. Как УО очаква да бъдат постигнати прогнозите, защото при проектите с под 50% физическо изпълнение има доста голям риск по отношение усвояването на средствата, предвид оставащите 3 месеца. Рисковият проект за изграждането на Северна скоростна тангента е пример за това. Прогнозите, свързани с изпълнението и приключването му в срок, са доста оптимистични. Необходимо е да бъде предоставена повече информация за физическото му изпълнение, а също така и какви мерки са предприети, какво предстои да бъде изпълнено през следващите 3 месеца, какви са нивата на усвояване на ресурса.

Г-жа Илиана Захариева обясни, че към момента има верифицирани 59 млн. лв. Очаква се да бъдат верифицирани още около 4,9 млн. лв. всеки момент Това са средствата, които включват подготовка на обекта за стротелно-монтажни работи, за периода от време, когато не е имало осигурен терен и археолозите са работили, а строителството не е било разгърнато. Към момента стротелството е в много напреднала фаза, ще приключи изграждането на големите съоръжения, което е много голямо перо от гледна точка на ресурс. Напреднали са и земните работи, които също са свързани с голям финансов ресурс. Верифицираните разходи по проекта към момента са малко, защото са свързани само с извършените подготвителни работи. Очаква се да постъпят сертификатите с реално извършените строителни работи по участъци, като прогнозите са до края на 2015 г. да бъдат разплатени над 80% от разходите по проекта към изпълнителя.

Г-жа Деница Николова уточни, че на ниво оперативна програма са предприети мерки за намаляване на риска от 54 млн. евро, които към момента се отчитат от Европейската комисия като оптимистичен риск. Очакванията на Управляващия орган са, че наддоговарянето по Програмата ще може да компенсира в голяма степен този идентифициран риск. Няма как Управляващият орган да има 100% увереност, че всички тези обекти ще бъдат изпълнени успешно до края на 2015 г. Към момента всички одобрени списъци по отношение на допълнително финансиране и наддоговаряне са на стойност около 140 млн. лв., което като цяло покрива идентифицирания риск за неусвояване на средства по Програмата.

Г-жа Илиана Захариева добави, че физическото изпълнение по проекта за Северна скоростна тангента изпреварва много разплащането и благодари на екипа на Управляващия орган за бързата верификация, защото изпълнителите трябва да имат ресурс, за да продължат да работят.

Г-н Марек Теплански каза, че Европейската комисия вижда, че има един дял от тях, който е изложен на риск. Той отбеляза, че представената информация за Северна скоростна тангента е от гледна точка на очаквания и попита какво е нейното реално физическо изпълнение към момента, каква е

степената на завършеност и какво още остава за верификация, освен посочените 4,9 млн. лв. Какъв размер средства се очаква да бъдат поискани през следващите две седмици от страна на изпълнителя. Има ли към момента забава или Агенция „Пътна инфраструктура“ трябва да обработи фактури, които вече са постъпили и да ги подаде за верификация. Г-н Теплански попита на какъв етап от цялостното изпълнение е проекта – завършен е на 50% или 60%, като съвкупност от всичко извършено. По отношение на оценката на риска той каза, че ще се радва ако прогнози до края на 2015 г. бъдат постигнати, но трябва да бъде дадена малко повече информация, за да се прецени дали са реалистични. Има наддоговаряне, което би компенсирало риска, но е необходима още информация, за да се види как ще се покрие празнотата по отношение на разходите и от къде ще бъдат взети средства.

Г-жа Илиана Захариева отговори, че към момента физическото изпълнение по проекта е около 50%-52%. Няма забава по отношение на идващите от изпълнителя фактури. Договорът е сключен за етапи и когато приключи изпълнението на даден етап тогава се издава фактура от изпълнителя за него. Работата по проекта не върви само на един етап, който обхваща един участък, а на цялото трасе. Към момента не може да се даде точна информация колко средства ще бъдат разплатени до края на октомври 2015 г. Преди да постъпят в Агенция „Пътна инфраструктура“ сертификатите минават за проверка през стротелния надзор. Срокът за обработка на фактурите е минимален. Екипът за управление на проекта работи на терен всеки ден и има пълна яснота относно това, което се верифицира и не може да има грешки. Полагат се усилия плащанията да бъдат обработвани своевременно, да не се губи време и да се представят пред Управляващия орган за верификация.

Г-жа Лазаринка Стоичкова, съветник на министъра на регионалното развитие и благоустройството, поясни, че до момента целият проект се изпълнява съгласно много стриктен линеен график. Този график включва отчуждителни процедури, които отнемат много време, много ресурс като административен капацитет, като в същото време тези дейности нямат финансово изражение. Към момента предстои изпълнителите да предадат големите съоръжения. Големите съоръжения и полагането на асфалта са реално дейностите, които реализират най-голям финансов ресурс. От тази гледна точка, тези изпълнени до момента 50% дейности са тежките подготвителни дейности, които са времеемки, но не финансово ресурсоемки. В следващите 1-2 месеца предстои приключване на тежките големи етапи, които всъщност ще реализират голям финансов ресурс. Г-жа Стоичкова отбеляза, че има много голяма мобилизация и на терен, и като административен капацитет от страна на бенефициента. Сертификатите се разглеждат в изключително кратки срокове и всичко върви по план. През следващия месец предстои да бъдат реализирани големи сертификати по отношение изпълнението на големите съоръжения, а също така и стартиране на полагането на асфалта.

Г-жа Деница Николова каза, че в процес на изпълнение са 118 проекта със срок на приключване на всички дейности, разплащане към изпълнителите и входирание на окончателни плащания към Управляващия орган до 31.12.2015 г. В този смисъл няма как Управляващият орган още на този етап да знае на 100%, че всеки един от проектите е напълно реализируем с най-малко 99% вероятност и да заяви, че на 100% ще бъде постигнато това, което е планирано за цялостното усвояване на Програмата и отчитането ѝ през 2016 г. По отношение на представените финансови корекции, г-жа Николова поясни, че това е сума, която е наложена от началото на програмния период до момента. През 2013 г. при решението за финансиране на Северна скоростна тангента, проектът е бил

изцяло като наддоговаряне по Програмата, без финансово обезпечаване за неговото изпълнение. Всички финансови корекции, които към настоящия момент са освободени от Приоритетни оси 1, 3, 4 и 5 са пренасочени към Северна скоростна тангента, за да може проектът да бъде финансово подсигурен и да бъде изпълнен. Към момента Северна скоростна тангента все още е с наддоговаряне, т.е. има ресурс, който липсва по нея, от гледна точка на бюджет по оперативната програма. Все още не са осигурени 33 млн. лв. за цялостната реализация на проекта. Съгласно взетото решение от Комитета за наблюдение регулярно се реалокират средства, които текущо се освобождават по Програмата. Последното решение на Комитета за наблюдение е, че плоската финансова корекция, която се приспада от всеки един сертификат, подаден към Министерство на финансите, се пренасочва за подсигуряване на наддоговарянето по Северна скоростна тангента.

Г-жа Борислава Удфорд отбеляза, че от гледна точка на Европейската комисия, 33% от целия финансов ресурс по Програмата предстои да бъде подаден за сертифициация към тях и те ще направят всичко възможно да сертифицират подадените средства. Тя призова за пълна мобилизация и подпомагане на Управляващия орган, за да може той да си свърши работата. Г-жа Удфорд благодари на екипа на Управляващия орган за всички усилия, за постоянния мониторинг, срещи с бенефициенти и останалите предприети мерки за успешното приключване на Програмата. Тя апелира към членовете на Комитета за наблюдение проектите да приключат в кратки срокове, но това да не бъде за сметка на качеството, което е изключително важно за ЕК и ще бъде проследено при затварянето на Програмата. Тогава ще има одити и проверки на място за проследяване именно на качеството. Г-жа Удфорд, подчерта, че към днешна дата все още има риск от неусвояване на средства.

Г-жа Деница Николова подкрепи г-жа Удфорд по отношение на необходимостта за постигане на качество при изпълнението на проектите и пълна мобилизация от страна на бенефициентите. Понякога Управляващият орган е „заложник“ на бенефициентите от гледна точка на постигане на резултатите, тъй като и към момента все още няма достатъчно искания за плащания от бенефициентите. Към днешна дата в Управляващия орган се обработват не повече от 50 млн. лв. плащания, които трябва да бъдат верифицирани и предявени към Европейската комисия. Тези средства съпоставени с 440 млн.лв., които не само трябва да бъдат разплатени, но и сертифицирани, са крайно недостатъчни. Управляващият орган не може да свърши своята работа, защото зависи от изпълнението на проектите и напредъка по тях, както и предявяването на плащанията от страна на бенефициентите.

Г-жа Добринка Кръстева се обърна към членовете на Комитета за наблюдение и отбеляза, че подготовката на постановлението за определяне на комитетите за наблюдение по оперативните програми е отнела 5-7 месеца, защото са водени дебати относно неговия състав и представителство. За съжаление, на днешното заседание няма поставен нито един въпрос от членовете, което означава, че няма интерес. Разбира се, интерес има когато се одобряват критерии и методики за новите схеми, но не само това е важно. Комитетът за наблюдение е не само да се наблюдава, но и да се взима участие в него. Предстои одобрение на Закона за управление на средствата от ЕС от Народното събрание, след което следва подготовката на новите постановления и наредби, с които отново ще се регулира тази материя. Г-жа Кръстева каза, че не е убедена, че ролята на членовете на Комитета за наблюдение се разбира правилно от тях на етап наблюдение на изпълнението на проектите и Програмата, а не само при програмирането на схемите. Поради тази причина

може би отново ще се води дебат доколко партньорите участват в комитетите за наблюдение, кои участват и как участват.

Г-жа Деница Николова отбеляза, че именно в тази посока е бил и направения коментар от министъра на регионалното развитие и благоустройството и изразения скептицизъм по отношение на често провеждане на заседания, поради това до каква степен се получава обратна връзка от страна на членовете на Комитета за наблюдение, до каква степен това е в принос, не само в изпълнението и реализацията на Програмата, но и в хода на одобряване на новите мерки.

Приемане на протокола от второто заседание на КН на ОПРР 2014-2020 г.

По следващата точка от дневния ред „Приемане на протокола от Второто заседание на КН на ОПРР 2014-2020 г.“ г-жа Деница Николова, каза че в хода на съгласувателния процес са отразени всички получени технически коментари след проведеното заседание. Тя попита има ли допълнителни коментари и бележки по протокола. Такива нямаше от членовете на КН. Г-жа Деница Николова предложи да се вземе решение за приемане от Комитета за наблюдение на протокола от Второто заседание на КН на ОПРР.

Взети решения:

Решение 2

КН приема протокола от второто заседание на КН на ОПРР 2014-2020.

Напредък в изпълнението на ОПРР 2014-2020 г.

По следваща точка от дневния ред “Напредък в изпълнението на ОПРР 2014-2020 г.” г-жа Деница Николова каза, че в края на миналата година е одобрена Индикативна годишна работна програма (ИГРП) за 2015 г., като чрез писмена процедура през месец юни 2015 г. е одобрено нейно изменение, тъй като към декември 2014 г. не е имало яснота кога ще бъде одобрена Програмата, което е отразено в планирането на обявяването на схемите през тази година. След одобрението на оперативната програма е направено едно изменение в ИГРП от гледна точка на сроковете за обявяване на конкретни схеми и за прехвърляне на част от схемите за следващата година. Съгласно изменената през месец юни ИГРП до края на 2015 г. УО предвижда да бъдат обявени 7 процедури за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ. Те покриват основно Приоритетна ос 1, която вече е обявена с възможност за кандидатстване, Приоритетна ос 2 за периферните градове, която също е одобрена и обявена за кандидатстване, Приоритетна ос 7 касаеща инвестициите в пътна инфраструктура, Приоритетна ос 3 за образователна инфраструктура, Приоритетна ос 8 в рамките на която ще бъдат обявени няколко схеми за кандидатстване, като 2 от тях вече са одобрени и обявени от страна на Управляващия орган. Общият размер на предвижданата безвъзмездна финансова помощ, която ще бъде обявена до края на годината в рамките на ИГРП, покрива 76 % от общия бюджет. От 7 схеми са обявени 4, като на заседанието ще бъде коментирана подготовката и одобряването на останалите 3.

В рамките на обявената Приоритетна ос 1, която касае интегрирано градско развитие, на 10 юли 2015 г. е обявена процедура за изпълнението на интегрираните планове за градско възстановяване и развитие (ИПГВР).

Бенефициенти по тази приоритетна ос са 39 общини от 1-во до 3-то ниво съгласно Националната концепция за пространствено развитие. Общият размер на безвъзмездна финансова помощ, която се предоставя на бенефициентите е 1,3 млрд. лв. или 54 % от общия бюджет на Програмата. Кандидатстването се извършва изцяло по електронен път. Специфичното за тази приоритетна ос е, че 39-те града са с делегирани правомощия, от страна на Управляващия орган, да бъдат междинни звена и съответно са сключени споразумения със всички 39 града за това. В рамките на делегираните правомощия се извършва оценката и избора на проектните предложения, които ще получат финансиране чрез Програмата. Всеки един от градовете следва да изготви своята инвестиционна програма – градска стратегия за развитие на града до 2020 г. с бюджета, с който разполагат по линия на оперативната програма. Всички инвестиционни програми трябва да бъдат в съответствие с ИПГВР, които са одобрени от Управляващия орган. Няколко са сроковете за подаване на инвестиционни програми на 39-те града. Първият вече е изтекъл. Той е бил в периода между 15 и 30 септември 2015 г., като в неговите рамки са получени 9 инвестиционни програми, които към момента се оценяват от страна на Управляващия орган съгласно критериите, които са одобрени с писмена процедура от Комитета за наблюдение. Има още три срока за подаване на инвестиционни програми, които са през месеците декември 2015 г., януари и март 2016 г. В рамките на тези срокове следва да бъдат подадени всички инвестиционни програми от 39-те града. Има гъвкавост относно времевите периоди, в които могат да бъдат подадени инвестиционните програми, тъй като структурирането на междинните звена в различните градове отнема време.

Г-жа Николова поясни, че в рамките на всички проекти, които са включени в инвестиционните програми, всеки бенефициент трябва да разработи своите проектни предложения и да ги подаде по електронен път към междинното звено на съответния град. То трябва да извърши оценка и да представи решение дали този проект да бъде финансиран, дали отговаря на изискванията и критериите или в случай, че не отговаря, той може да бъде отхвърлен. До 31 май 2016 г. е срокът, в който всеки от бенефициентите – 39-те града, трябва да подаде към междинното си звено под формата на проектни предложения за оценка поне 50 % от бюджета, който е определен за него по оперативната програма. Това е направено с цел да бъдат постигнати междинните цели през 2018 г. и с оглед изискването за реализация на проекти, за подsigуряване на постигането на индикаторите на ниво Програма по тази приоритетна ос. Управляващият орган изисква към 31 май 2019 г. всички проектни предложения, до покриване на разполагаемия бюджет от страна на бенефициентите, да бъдат подадени за оценка към междинните звена. Съгласно процедурата на Управляващия орган, след положителна оценка на проектно предложение от страна на междинното звено, Управляващият орган сключва договор за безвъзмездна финансова помощ за конкретното проектно предложение, с конкретния финансов ресурс и по този начин стартира етапа на изпълнение на проекта.

По отношение на процедурата за структуриране на междинни звена, г-жа Николова отбеляза, че през юни 2015 г. Министерски съвет е дал мандат на Ръководителя на Управляващия орган да подпише споразуменията с междинните звена за делегиране на правомощия. На 22 юни 2015 г. са сключени споразуменията, а на 10 юли 2015 г. УО е публикувал допълваща инструкция относно структурата на междинните звена. Поставен е индикативен срок от 30 дни, в чийто рамки всеки град да предостави на Управляващия орган информация за структурата и осигуряване на разделение по отношение на

функции и отговорности между междинно звено и бенефициент в рамките на една община. Детайлната инструкция, изготвена от Управляващия орган, е съгласувана с националните контролни органи - Сертифициращия орган и Одитния орган, с цел да се подsigури адекватна структура, която да даде възможност за коректно изпълнение на всички функции, делегирани на междинните звена. Към момента документите за структуриране на всички междинни звена са подадени за оценка към Управляващия орган и до момента са одобрени 10 от общо 39 звена. В хода на следващите седмици предстои да бъдат одобрени и останалите. Основно затруднение, което са срещнали бенефициентите, при структуриране на междинните звена, е разделение на функциите и отговорностите в рамките на структурата на една община с цел да се избегне конфликт на интереси. В хода на одобряване на структурата и състава на междинните звена Управляващият орган подготвя анекси към сключените споразумения за делегирани правомощия на междинните звена, които ще бъдат подписани с всички бенефициенти, които имат одобрена структура. За одобрените 10 междинни звена има готовност за сключване на такива анекси към споразуменията. Тези анекси определят в детайли структурата и функциите на междинните звена. Те също са съгласувани с контролните за УО органи на национално ниво. Предстои Управляващият орган да довърши оценката на подадените инвестиционни програми и при тяхното одобрение ще бъдат подписани рамкови споразумения, които ще оформят общия принципен подход за инвестиции във всеки един от градовете до края на програмния период. След това междинните звена ще могат да получават проектни предложения за оценка, които са разработени от страна на бенефициента. В рамките на Приоритетна ос 1 се подпомагат мерки за реализиране на енергийна ефективност в жилищни и административни сгради, мерки за интегриран градски транспорт, градско устойчиво развитие, културна инфраструктура, спортна инфраструктура. Като цяло е включен целият набор от мерки, които са финансирани в предходния програмен период с допълнения. Инвестициите трябва да се осъществяват интегрирано, със синергичен ефект в конкретни зони с оглед постигане на концентрация на ресурси и по-видими ефекти от реализираните проекти с финансиране по оперативната програма.

Г-жа Николова каза, че в периода между предишното и настоящето заседания на Комитета за наблюдение са обявени насоките по Приоритетна ос 2, която подкрепя енергийна ефективност в опорните центрове в периферните райони. В края на август 2015 г. е обявена процедурата, а бенефициенти са градовете в периферни райони съгласно Националната концепция за пространствено развитие, отговарящи на определени критерии. Общият размер на безвъзмездната финансова помощ е 207 млн. лв., разпределен в мерки за енергийна ефективност в публичната инфраструктура и жилищния сектор в опорните центрове от 4-то ниво от националната полицентрична система. Кандидатстването се осъществява изцяло по електронен път. До 15 март 2016 г. следва минимум 50 % от съответните суми, алокирани за градовете, да бъдат подадени под формата на проектни предложения за енергийна ефективност. До 31 май 2016 г. всеки бенефициент трябва да е подал проектни предложения за целия си бюджет по схемата. Ограничението в срокове е направено поради ограничени ресурси и за да се осигури коректно стартиране на изпълнението на този тип мерки в един сравнително ранен период от време, тъй като мерките за енергийна ефективност в жилищна инфраструктура изискват малко по-дълъг процес за подготовка, структуриране на проектните предложения и тяхната реализация.

С оглед подкрепяне на бенефициентите по Приоритетна ос 1 са определени бюджетни линии по линия на Приоритетна ос 8 „Техническа помощ“, за да могат те да подсиgurят капацитета на своите междинни звена. През юли 2015 г. е обявена бюджетната линия за 39-те общини, бенефициенти по Приоритетна ос 1. Общият размер на безвъзмездната финансова помощ е малко над 7 млн. лв. и целта е да се подсигури подходящо и адекватно финансиране за обезпечаване на дейността на общините и междинните звена в изпълнение на инвестиционната програма до края на програмния период. Допустимите дейности, които са ограничени по обхват за бенефициентите, са обвързани с актуализиране на системите им за управление и контрол по отношение на новоделегираните им функции на междинни звена, възнаграждения на екипите за изпълнение на инвестиционните програми, както и на екипите на междинните звена, наемане на външни оценители и помощник оценители за оценка на проектите на всяко едно проектно предложение, в случай на необходимост на специфична експертиза. В рамките на всяко едно междинно звено следва да има един минимум от административен капацитет от трима човека, служители на общината. В допълнение, всяко междинно звено може да привлича оценители или външни помощник оценители, които в хода на оценка на проектите предложения да имат необходимата експертиза и капацитет, за да осигурят коректното оценяване на проектите предложения. Допустими дейности за финансиране в рамките на бюджетната линия са и възможностите за техническа помощ за създаване на градски мрежи и участия в прояви на ЕС, с оглед съблюдаване на политиките на ЕС за градско развитие. Дава се възможност чрез ресурса да се осигурява обмен на опит и добри практики на територията на ЕС. Кандидатстването по тази схема е по електронен път, няма краен срок за кандидатстване и предвид текущите нужди на общините за осигуряване на капацитета на междинните звена се очаква те да предприемат стъпки за кандидатстване в максимално кратки срокове. Подсигурена е процедура в рамките на Управляващия орган, в рамките на която в период от 15-20 дни да бъдат одобрени бюджетните линии и да се подсигури финансирането.

Г-жа Николова обясни, че по линия на Приоритетна ос 8 „Техническа помощ“ са направени необходимите стъпки за осигуряване на ресурс към Управляващия орган, необходим за изпълнение и управление на Програмата. Тя обясни, че новите актуализирани нормативни документи за програмния период позволяват използването на бюджетни линии, които дават предимство при кандидатстване и намаляват административното бреме при реализация на техническа помощ. Ресурсът, с който ще разполага Управляващият орган в периода до края на програмния период, е 91 млн. лв., като той е разделен на компоненти и е изцяло в подкрепа на осъществяването на функциите по управление и изпълнение на оперативната програма. Допустимите за финансиране дейности са обвързани с анализи, оценки на Програмата, мерки за информация и публичност, възнаграждения на служителите на Управляващия орган и всички допълнително възникнали нужди по отношение на коректното изпълнение на Програмата и ефективното усвояване на средствата по нея. Тук се включват и средствата, които се алокират към други външни изпълнители, обвързани с подкрепа на Управляващия орган в процеса на верификация – това са проверките на място, допълнителните юридически услуги, които се използват в хода на изпълнение на Програмата и са свързани с обработка на сигнали за нередности. Кандидатстването е по електронен път.

Г-жа Деница Николова обърна внимание на факта, че всички проекти на насоки за кандидатстване се публикуват за широко обсъждане на интернет

страницата на оперативната програма, съгласно нормативните документи минимум две седмици преди обявяването им, но реално сроковете за обсъждане са по-големи. Всички проекти на насоки за кандидатстване, когато се касае за конкретни бенефициенти се коментират и дискутират с тях от гледна точка на изисквания, времеви срокове, които трябва да бъдат посрещнати, за да има оптимално изпълнение на Програмата и плавна реализация на мерките от страна на бенефициентите.

В рамките на ОП „Регионално развитие“ 2007-2013 г. са осъществени мерки за съобразяване с новите нормативни изисквания на ниво Европейска комисия, както и на национално ниво, по отношение на режима за държавни помощи. В този смисъл УО разчита на подкрепа, както от страна на Министерство на финансите, така и от гледна точка на възможности, които са подsigурени за оформяне на правилните насоки за кандидатстване, осигуряващи приложимостта на коректния режим на държавни помощи. Г-жа Николова отбеляза, че има промяна на законодателството, което налага отразяване на този режим не само на ниво насоки за кандидатстване, но и на ниво оценка на проектни предложения. В тази връзка Управляващият орган е разработил и детайлни инструкции за междинните звена - по какъв начин и чрез какви конкретни мерки ще бъдат оценявани проектните предложения, съблюдаващи режима за държавни помощи и оценяващи дали в конкретни случаи, когато се инвестира, има съответно хипотеза за държавна помощ.

Г-жа Деница Николова каза, че на 15 септември 2015 г., следвайки националните правила, е публикуван за широко обсъждане проект на ИГРП за 2016 г., който предстои в рамките на това заседание да бъде прегледан и обсъден. Крайният срок за представяне на коментари по този проект е 15 октомври 2015 г. На днешното заседание на КН, при положение, че има общо съгласие за мерките, които се включват за финансиране през 2016 г. ще бъде взето принципно решение за приемането ѝ. При липса на коментари и допълващи обстоятелства, които касаят изменение на проекта на ИГРП за 2016 г., ще бъде приложена писмена процедура за одобрение на ИГРП.

Г-жа Деница Николова каза, че в рамките на изпълнение на Програмата, до момента е проведен информационен ден във връзка с процедурата за изпълнение на интегрирани планове за градско възстановяване и развитие, включващ информация за бенефициентите относно принципите на кандидатстване и новия подход за изпълнение на градски политики. Проведено е допълнително обучение за структурирането на междинните звена за конкретните бенефициенти по Приоритетна ос 1. Проведено е обучение за електронно кандидатстване чрез информационната система за управление и наблюдение. През септември 2015 г. е проведен информационен ден по Приоритетна ос 2 за енергийна ефективност в периферните райони. През последните две седмици са проведени допълващи обучения на междинните звена за принципа и начина на прилагане на нормативната уредба по отношение на държавни помощи, както и за оценителните листове, които всяко междинно звено трябва да проследява при оценката на всяко едно проектно предложение, когато се касае за преглед на нормативната уредба за приложимост на предоставяне на държавни помощи.

Г-жа Николова обобщи, че за последните няколко месеца Управляващият орган успешно е реализирал голям обем от мерки, вътрешни процедури, взети решения и одобрени насоки. Тя изрази надежда, че следвайки хода на изпълнение на Програмата в кратки срокове ще се стигне до финалния етап, в който Управляващият орган ще сключи първите договори за предоставяне на

безвъзмездна финансова помощ към бенефициентите по Приоритетна ос 1, а също и по Приоритетна ос 2. Предстои в рамките на 2015 г. да се коментират и да бъдат обявени насоки за кандидатстване за мерките за пътна и образователна инфраструктура, два от секторните приоритета на Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020 г.

Г-жа Добринка Кръстева попита какъв е срокът за одобрение или съответно връщане към бенефициентите за корекции на получените инвестиционни програми.

Г-жа Деница Николова отбеляза, че са получени 9 инвестиционни програми, а 10 междинни звена са одобрени. Няма вътрешен срок за одобрение, има текуща комисия, изпълняваща функциите по оценка. Периодът на оценка няма да е по-малък от един месец, имайки предвид това, което се преглежда в момента като първична информация. Има възможност за обратна връзка с бенефициентите, в случай че се установят пропуски и е необходимо да бъде набавяна информация, като това може да удължи процеса по оценка. Предвидено е инвестиционните програми да бъдат одобрявани на индивидуален принцип.

Г-жа Лидия Атева, Министерство на финансите, благодари за представената информация по отношение на държавните помощи. Тя попита къде членовете на Комитета за наблюдение могат да се запознаят с инструкциите за държавни помощи към междинните звена, които са изготвени от Управляващия орган.

Г-жа Деница Николова уточни, че в процеса на обявяване на насоките за кандидатстване са получени коментари по отношение на режима за държавни помощи, които са отразени от Управляващия орган. Насоките са изменени именно в тази връзка и преди една седмица са качени на сайта на Програмата, изпратени са за запознаване до членовете на Комитета за наблюдение, включващи и инструкцията за държавни помощи.

Г-жа Силвия Георгиева каза, че като цяло оценката на НСОРБ е, че през новия програмен период се подхожда по-разумно и по-балансирано, във връзка с начина по който ще се изпълняват проектите, предвид колко много проекти през първия програмен период са направени на олимпийския принцип. Сега всяка община знае своя бюджет и ресурс, има интегрирани планове с приоритизирани обекти. Подготвените от Управляващия орган процедури на всеки един етап са съгласувани с НСОРБ и с конкретните общини бенефициенти и към момента работят. За един много кратък срок, от 10 юли 2015 г. до момента, общините са извършили огромна по обем работа и съгласно изискванията на чл. 7 от Регламента общините функционират в две качества, като бенефициенти и междинни звена. Създаването на междинните звена в рамките на 30 дни, от 10 юли 2015 г. до 21 август 2015 г., е било голямо предизвикателство за общинските администрации, тъй като е трябвало да се съобразят много неща по закона за администрацията и със спецификите на структурите на всяка община. Г-жа Георгиева изрази мнение, че общините са се справили в срок и сравнително успешно, предвид че вече има одобрени 10 междинни звена. За общините предстои предизвикателството да създадат и развият необходимия капацитет на членовете на междинните звена за провеждане на оценителния процес. В тази посока, към момента, Управляващият орган се е подготвил добре и е започнал веднага провеждането на обучения за междинните звена, веднага след структурирането им. Първото е проведено седмица преди заседанието като е засягало държавни помощи. Г-жа Георгиева се обърна с молба за подкрепа от

Министерство на финансите по отношение на спецификите на държавните помощи, които са голямо предизвикателство. Същевременно със структурирането на междинните звена, общините са работили и в качеството си на бенефициенти като е започнала работата по изработване на инвестиционните програми. Тяхната подготовка върви на принципа на подготовка на интегрираните планове. Отново е проведен процес на обсъждане с всички заинтересовани страни на територията на общините, които имат включени обекти в интегрираните планове. Към момента 9 инвестиционни програми е един добър резултат с оглед на краткия първи междинен срок, който са имали общините. До 31 май 2016 г. трябва да са подготвени проекти на стойност 50% от ресурса, който има всеки град и инвестиционните програми се изготвят именно с тази цел. Напред се поставят проектите, за които има техническа готовност, осигурена с финансиране по схема „Подкрепа за следващия програмен период“ на ОПРР 2007-2013 г. Като основен проблем и слабост се отчитат проектите за културна инфраструктура, тъй като те ще бъдат с комбинирано финансиране от БФП и финансови инструменти. За тази мярка бенефициентите са зависими от структурирането на фонда на фондовете, но знаят, че в тази посока се работи активно. Благодарение на постоянната и ежедневна комуникация с УО се изчистват всички открити въпроси, за да може сложните процедури да се превърнат в лесно изпълними.

Г-н Борислав Хлебаров, попита дали споразуменията между УО и общините за делегиране на правомощия като междинните звена са публикувани. От страна на дирекция АФКОС, МВР, биха искали да се запознаят с обхвата на правомощията, които са делегирани от Управляващия орган на междинните звена и по-специално тези по отношение на нередностите и измамите ако има такива.

Г-жа Деница Николова отговори, че формата на споразумението може да бъде намерена на сайта на Програмата. Междинните звена нямат делегирани правомощия за обработката на нередности под формата на администратор за нередности. В този смисъл няма промяна на процедурата. Всички сигнали за нередности, които касая изпълнението на оперативната програма се обработват на ниво Управляващ орган и съответно решенията, функциите и отговорността за налагане на финансови корекции е на Управляващия орган.

Г-жа Борислав Хлебаров отбеляза, че по отношение на новата програма има малко, но съществено изменение в процедурата за докладване на нередности, което е обсъдено и от работната група по нередности. В Регламент 1303/2013 се забелязва разлика от предишния регламент. Прагът от 10 хил. евро за докладване на нередности е запазен, но в предишните регламенти се е изисквало сумата да е сертифицирана, а в новите регламенти няма пояснения в тази посока. Това означава, че броя нередности, които трябва да се докладват към ЕК ще се увеличат изключително много. Г-н Хлебаров попита представителите на Европейската комисия дали могат да пояснят този въпрос.

Г-н Марек Теплански отговори, че в момента не може да отговори на този въпрос. Той помоли да се формулира въпросът до Управляващия орган или Министерски съвет, които да го отправят към ЕК.

Г-жа Добринка Кръстева добави, че Институтът по публична администрация, който е академията за обучение на администрацията, подготвя в момента анализ за нуждите от обучения. Във връзка с очакванията Управляващият орган да одобри до няколко седмици и останалите междинни звена, г-жа Кръстева посъветва Управляващия орган да се свърже с Института,

предвид че в момента трябва да се направи програма за обучения на междинните звена, да бъдат направени модулите и обучението да бъде проведено възможно най-бързо. Тя помоли за разяснение на процедурата за предоставяне на техническа помощ на градовете по Приоритетна ос 1. Попита дали от 7,3 млн. лв. по процедурата се разпределят за 39-те града по около 180 хил. на община и за какъв период са тези средства.

Г-жа Деница Николова обясни, че съгласно процедурата за разпределение на бюджетните линии по Приоритетна ос „Техническа помощ“, общият ресурс за 39-те града се разпределя пропорционално на финансовия ресурс, с който разполага всяка една от общините по линия на Приоритетна ос 1. В зависимост от ресурса, който ще управлява общината УО приема, че рискът по отношение на управление и изпълнение на проекти е по-голям в община, където има по-голям фокусиран ресурс и затова там се разпределя по-голям пропорционален ресурс от техническа помощ. Техническата помощ обхваща целия програмен период. В случай, че има икономии по самата техническа помощ има готовност да се обсъдят възможности за допълнително реалокиране на средства. На този етап тази бюджетна линия е максималният ресурс, който е анализиран в рамките на Управляващия орган спрямо нуждите, които има за управление и изпълнение на Програмата по отношение на функциите, които ще изпълняват бенефициентите.

Г-жа Добринка Кръстева попита какъв е процентът на техническата помощ от ресурса за инвестиции за всеки град.

Г-жа Деница Николова отговори, че общият ресурс по Приоритетна ос 1 е 1,3 млрд. лв. за разпределяне към общини, като за Столична община той е 238 млн. лв., като процентът за техническа помощ се определя пропорционално на съотношението ресурс за общини към общия ресурс по Оста.

Г-жа Борислава Удфорд попита как точно Управляващият орган извършва оценката на функционалната структура на междинните звена, дали се ходи по места или всичко е по документи. Тя помоли за повече детайли относно оценката. Тя попита по какъв начин УО ще проследява натрупването на административния капацитет в тези общини. Предвид, че към момента се одобрява структурата и състава на междинните звена по документи, по-каков начин се преценява в момента нивото на административния капацитет и как ще се проследява неговото развитие до нужните степени на ниво община.

Г-н Иван Попов, началник на отдел „Програмиране, оценка, информация и публичност“ към УО, отговори, че има изготвен и одобрен контролен лист, с който се прави оценката на получените структури на междинните звена. Общините подават към УО органиграма, която визуализира разделението на отговорностите в трите функции на общината – градска власт, която разработва и изпълнява градска стратегия и интегрирания план, функция на междинно звено и функция на бенефициент. Другият основен документ, който се представя при структуриране на междинните звена, е анализ на нуждата от екип, който да бъде назначен или определен в междинно звено. В него са включени план за предвидени проекти, които се предвижда да бъдат оценени, за да се прецени обема работа и на тази база са предложенията за екип на междинното звено. Изискването на Управляващия орган е екипът на междинното звено да включва минимум трима души предвид, че тяхната роля е преди всичко по организиране на оценителния процес във връзка с избора на проекти. Отделно в рамките на оценителните комисии се предвиждат и външни експерти. Третият тип важни документи, които УО изисква и оценява преди да одобри дадено междинно

звено, са длъжностни характеристики, в които адекватно се отразяват изискванията на Управляващия орган за функционални задължения на екипите на междинното звено. Тези длъжностни характеристики са поименни и може да се проследи дали това, което се задава като структура и функции отговаря действително на определените и назначени служители в междинното звено.

Г-жа Деница Николова допълни, че всяко междинно звено следва да бъде елемент на системата за управление и контрол на ниво община. В този смисъл междинното звено като функция и отговорности е внедрено в системата за управление и контрол на общините и ще бъде елемент на проверки от страна на Управляващия орган в хода на изпълнение на дейностите по Програмата. В допълнение, преди сключване на договор за безвъзмездна финансова помощ Управляващият орган ще проверява на извадков принцип спазването на функциите, отговорностите и начина на изпълнение на работата от страна на междинното звено по отношение на оценка на всяко проектно предложение.

Г-жа Борислава Удфорд поиска потвърждение, че засега се води оценка на ниво документи, но се предвиждат проверки на място относно изпълнението на функциите на междинните звена. В тази връзка тя обърна внимание на изискването на Европейската комисия по отношение на процедурата за определяне, за да се получи първото изплащане на средства. Тя попита дали Управляващият орган участва в интервютата на място и как се предвиждат проверките във времето.

Г-жа Деница Николова отговори, че към настоящия момент системите за управление и контрол на Управляващия орган и цялата система, в която са включени 39 междинни звена, е предоставена за преглед на Одитния орган, във връзка с осъществяване на функциите му за акредитиране на системите за управление и контрол на Управляващия орган. Стартиран е одитът на съответствието по тези системи. Според г-жа Николова до 2 месеца ще приключи процедурата, след което ще се изпрати официално информацията към Европейската комисия, за да даде тя своето становище. В случай, че то е положително ще започне възстановяване на междинни плащания по Програмата.

Г-жа Пенка Добрева, Изпълнителна агенция „Одит на средствата от ЕС“, добави, че одитът за съответствие е стартирал и в момента се извършва преглед на описанието на системите и на процедурния наръчник, които са официално получени от Управляващия орган. Планират се интервюта, както в Управляващия орган, така и в междинните звена. До края на октомври 2015 г. се очаква да приключат фактическите проверки, свързани със съответствието на процедурите с изискванията на регламентите и националното законодателство. При следващи системни одити ще бъде направена оценка на ефективността на функциониране на системите, както за Управляващия орган, така и за междинните звена.

Г-жа Борислава Удфорд попита какви са фактическите проверки, които прави Одитният орган, какво се точно се извършва и как върви тази процедура - проверяват ли се общини, интервюират ли се хора. За Европейската комисия обосноваването на тези звена е рисков фактор. Всяка една държава членка, която за пръв път прилага изискванията на чл. 7 от Регламента отчита този процес като рисков фактор и затова не трябва да се бърза с неговото приложение, за да може да има успешен напредък на Програмата.

Г-н Марек Теплански, каза че въпросът е свързан с получената от Управляващия орган информация, че има одобрени 10 междинни звена. Системата, която се разглежда включва 39 междинни звена. Това означава, че към момента е налична 1/3 от системата и 1/3 от информацията, която е по

детайлна, свързана с административен капацитет и структура в рамките на общините. Той попита Одитния орган на какво ниво преглеждат информацията, как се съгласува процедурата като липсват все още 29 междинни звена, за които такава информация не е предоставена, какво е нивото на информация за оставащите 29 случая и как се процедира.

Г-жа Пенка Добрева каза, че одиторските процедури започват със запознаване с критериите за оценка, които следва да бъдат приложени в работата на одитния екип, т.е. критериите на които трябва да отговаря описанието на системите на Управляващия орган, включително това на междинните звена, както и процедурите, предвидени за изпълнение на функциите, които са вменени на Управляващия орган и съответно част от тях са делегирани на междинните звена. Критериите включват и регламентирани от Европейската комисия правила и указанията, получени от нея, и правилата на националното законодателство. Следва подробно запознаване с описанието на системите, като се прилагат указанията на Европейската комисия и препоръчаният контролен лист, списъкът с въпроси за проверка, което гарантира, че това описание на системите и изградените процедури са в съответствие с правилата. Освен това, във връзка с оценката на първото ключово изискване е необходимо да се проведат и интервюта с ключови служители, които имат отговорност по изпълнението на определени функции и политики за оперативната програма. Тези интервюта следва да донесат допълнителна увереност за това до каква степен административният капацитет е изграден, до каква степен компетентността на служителите е достатъчна за изпълнението на техните функции. Тя допълни, че Одитният орган има достатъчно информация и знания за този Управляващ орган, т.к. от 2009 г. те изпълняват функциите на Одитен орган на приключващата оперативна програма. Изпълнени са 9 одита на системите и 5 одита на операциите по тази програма, като в момента тече 10-ти одит на системите. Одитният орган е детайлно запознат с работата на Управляващия орган, тяхната компетентност и системите за управление и контрол, както и с всички проблеми, както и с всички рискове, които е имало и са възможни да се случат при приключване на ОПРР 2007-2013 г. и при стартиране на новата програма. Г-жа Пенка Добрева допълни, че с Управляващия орган имат изградена добра кооперативна работа и от Управляващия орган винаги са показвали отзивчивост и разбиране на индикираните от Одитния орган проблеми. Съответно УО бързо е реагирал за редуциране на тези рискове и решаването на проблемите. При всички одити на операциите старанието на Управляващия орган е преди издаването на окончателен доклад да бъдат затворени в голяма степен всички направени препоръки, които са коментирани на междинни срещи.

Г-жа Пенка Добрева допълни, че по отношение на одобрените вече 10 междинни звена ще бъде направена оценка на съответствието на тяхната структура и на функциите, с които са ангажирани, правилното разпределение на отговорностите с оглед избягването на дублиране на функции и конфликт на интереси. Ще бъде извършена оценка на изготвените от тях анализи за нуждите от административен капацитет и съответствието с изпълнението на интегрираните планове. В случай, че останалите 29 междинни звена не бъдат сформирани до края на одита за акредитация, то Одитният орган ще направи препоръка относно изготвянето на план за действие от Управляващия орган. Този план ще следва да включва конкретни срокове и отговорни лица, с които да се комуникира при неговото изпълнение. Той ще трябва да бъде изпълнен с оглед осигуряването на функциониране на тези междинни звена и редуциране на

риска от забавяне на изпълнението на приоритетната ос и Програмата.

Г-жа Деница Николова благодари на Одитния орган и на Сертифициращия орган за подкрепата по отношение на съгласуване на всички документи, които са обвързани със структурирането на междинните звена, включително на делегирането на функции и отговорности. Заедно с екипа на Одитния орган е изготвена и инструкцията към 39-те града по отношение на структурата на междинните звена, което улеснява техния процес по акредитация на системите. Инструкцията включва унифициран избор на структури от страна на градовете, които съблюдават посрещането на конкретни изисквания, за да могат да бъдат акредитирани като система. Поради това няма да има структура на Управляващия орган, в която да има 39 междинни звена, които са с различна организационна структура, начин на работа и делегирани функции и отговорности. Структурите ще бъдат унифицирани в следствие на дадена хоризонтална инструкция от страна на Управляващия орган, предварително съгласувана с Одитния орган. Г-жа Николова изрази надежда, че в хода на цялостния одит на съответствие, останалите структури на междинни звена ще бъдат одобрени.

Г-жа Борислава Удфорд благодари за разясненията. Тя изрази увереност, че Одитният орган познава системите на Управляващия орган. Тя поясни, че трудностите и несигурността идват от новостта за тези 39 междинни звена, защото по ОП „Регионално развитие“ не е имало междинни звена. Европейската комисия разчита на помощта и допълнителна увереност на Управляващия орган, за да се подпомогнат общините в тяхната роля за одобряването на системите и на разделенията на функциите. Това е сложен процес, за който общините разчитат на Управляващия орган.

Г-жа Пенка Добрева увери, че Одитният орган отблизо следи процесите, които се изпълняват в Управляващия орган във връзка със структурирането на тези междинни звена. За Управляващия орган е голямо предизвикателство, както и за общините, които са натоварени с тези допълнителни и нови за тях функции от този програмен период. Управляващият орган полага усилия, които са в полза на този процес. С централизираните инструкции и систематичен подход, който УО има спрямо общините, до голяма степен се осигурява помощ за изпълнение на тези изисквания от общините. Тя добави, че Одитният орган винаги е на разположение за консултации при спазване на принципа за неговата независимост. Тя каза, че очакванията са тези междинни звена в най-скоро време да бъдат факт и да могат да изпълняват тази функция, която те до някаква степен са изпълнявали и в предния програмен период, тъй като преди да си подадат проектното предложение е следвало да си направят оценка на това предложение, дали отговаря на критериите за оценка, на правилата и целите на Програмата. Сега те ще имат и официална отговорност за тази функция.

Г-жа Силвия Георгиева поясни, че в момента има създадени 39 междинни звена, от които 10 са одобрени от Управляващия орган. До създаването им се стигна след подписване на споразумения на делегиране на функции от 22 юни 2015 г. и издаване на унифицирана инструкция от Управляващия орган на 10 юли 2015 г. Има унифицирана инструкция, в която е обяснено, че звеното трябва да има състав от минимум три служители на съответната общинска администрация, като всяка община трябва да съобрази броя на хората съобразно обема от обекти и проекти, които ще бъдат включени в инвестиционната им програма, които да организират оценителния процес. През периода 2007 – 2013 г. общините са били само бенефициенти, като извършват подготовката на проектни

предложения и изпълнението им след тяхното одобрение. Сега те са натоварени с отговорността да направят и оценка на тези проектни предложения. Това е висока отговорност и всеки от 39-те кмета и общински съвети си дават сметка, че от тук нататък няма да има никакви оправдания. Поради това е подхождено изключително внимателно и прецизно към подбора на хората, определени за членове на междинните звена. Това са служители на общинските администрации, а подборът е съобразен с инструкцията на Управляващия орган, с капацитета, който те трябва да имат, съобразно вида на проектите в инвестиционните програми и със съответствието им с действащите структури на общинските администрации. Местната власт е автономна и структурите на общинските администрации се определят от общинските съвети. Междинните звена са създадени без да се изменят структурите на администрациите. Г-жа Георгиева увери, че са положени максимални усилия да има пълно разделение на функциите между бенефициент и междинно звено, за да няма конфликт на интереси, съобразно всички инструкции на Управляващия орган и Одитния орган. Подбрани са възможно най-качествените служители, с ясното съзнание, че те носят отговорността за оценката на проектите. Ясно е, че към този момент няма перфектни междинни звена. Оттук насетне ще се инвестира в развитието на техния капацитет. Няма как да се твърди, че членовете на междинните звена са перфектни, тъй като досега общините не са оценявали проекти и този процес тепърва започва. Общините ще се учат, Управляващият орган ще ги подпомага, а Институтът по публична администрация ще ги обучава. Направени са промени в устройствените правилници на общинските администрации, издадени са вътрешни заповеди, променени са длъжностните характеристики, което е един нелек процес и отнема много време в една административна структура.

Г-н Марек Теплански каза, че е много важно, че има стабилна основа за реализацията, защото когато тя липсва не може да се разчита на надеждни системи и качествено изпълнение. Той препоръча по-задълбочена дискусия по този въпрос. Важно за Комитета за наблюдение е да разбере дали има някакви пропуски от системно естество или в отделната община има някакъв проблем. И всеки, който е ангажиран трябва да представи необходимата информация пред Одитния орган. Пред Комитета за наблюдение е важно да се посочи на какъв етап в момента е подготовката за стартиране на изпълнението. По отношение на техническата помощ за бенефициентите, Управляващият орган трябва да съблюдава те да имат ясна нужда от съответните дейности. Когато има искане и заявка от бенефициентите да получат техническа помощ, това трябва да е обосновано и свързано с констатациите, идентифицирани по време на процеса на одит. Трябва да има открита бюджетна линия с ясни цели и насочена за подобряване на капацитет. Това е една от мерките, които трябва да докажат, че помощта е насочена към най-необходимите области. Приоритетна ос 1 е най-сложната приоритетна ос, с нова система, няколко операции и начин на реализация. Има няколко посочени цели по отношение на възлагане на бюджета и проектни предложения. Г-н Теплански каза, че средносрочните цели са важни, но трябва да се обмисли какво стои зад тях, какво трябва да се постигне, какви са последствията от непостигането на тези цели и липсата на достатъчно проекти. Важно е какво ще се финансира. Г-н Теплански попита как Управляващият орган ще проследите постигането на целите, индикаторите и специфичните цели, така както са разписани в приоритетните оси и приоритети, тъй като явно оценката на инвестиционните програми ще е поетапна, предвид различните срокове за тяхното подаване. Би било добре Управляващият орган да обясни на Комитета за наблюдение какво стои зад всичко това, как се изготвя стратегията и как спазването ѝ ще бъде зачетено. Трябва да е ясно какво стои

зад тези цели – ясна стратегия, ясни инвестиционни програми. Ако има възможност да се представи информация от подадените към момента инвестиционни програми. Не трябва да се забравя, че трябва да се прави оценка от гледна точка на вложените ресурси какви резултати са постигнати. Извършена е много работа от страна на Управляващия орган по Приоритетна ос 1, но следва да се направи и обсъждане относно подготовката за реализацията на цялостната стратегия за изпълнението на тази приоритетна ос. Г-н Теплански препоръча на следващото заседание да се обсъди по какъв начин ще бъдат постигнати целите на приоритетната ос, като не се засяга само изразходването на финансовия ресурс.

Г-жа Деница Николова благодари на г-н Теплански за направените коментари и препоръки относно информацията, която да се предостави на Комитета за наблюдение при следващите заседания. Програмата е в процес на структуриране през последните две години. Начинът и подходът, по които се финансират и останалите секторни приоритетни оси не веднъж са били дискутирани, включително, и в този формат, така че за членовете на Комитета за наблюдение няма да бъде новост начинът, по който предстои да бъде предоставен финансовият ресурс и по останалите секторни приоритетни оси. По отношение на инвестиционните програми към настоящия момент те са в процес на оценка и Управляващият орган не може да коментира какво е включено в тях, до каква степен те постигат общата цел и визия за постигане на ефекти и индикатори за резултат по Приоритетна ос 1. При готовност на следващото заседание на Комитета за наблюдение тази информация ще бъде предоставена. Ясно е, че общо чрез изпълнението на всички инвестиционни програми, следва да бъдат постигнати конкретни индикатори и резултати. След тяхната оценка ще има и яснота дали за някои от индикаторите, които са заложили като общи цели за програмата, ще бъдат постигнати по-високи резултати или непостигане на такива индикатори. Това ще бъде сигнал за Управляващия орган, че трябва да се направят и съответни промени и преразпределения. При структурирането на инвестиционните програми са определени ограничения относно размера на финансиране по конкретни инвестиционни приоритети. Това гарантира на Управляващия орган, до известна степен, че ще бъдат постигнати съответните индикатори, които са заложили в програмния документ. Например, минимум 5% от целия бюджет на съответния град трябва да бъде включен в инвестиционната програма като проекти за социална инфраструктура. За градска среда има ограничение за максимален обем от инвестиционни мерки до 30% от общия ресурс, с който разполага всеки един от градовете. Заложили са минимални проценти за енергийна ефективност, по отношение на разпределение в многофамилни жилищни сгради и административни сгради. Това са критичните минимални и максимални прагове, които съблюдават общините когато подават инвестиционните програми. На етап оценка и одобряване на инвестиционните програми, Управляващият орган, както е описано и в насоките за кандидатстване, си запазва правото, в случаите когато прецени, че съответните индикатори не се постигат на ниво Програма и инвестиционен приоритет, да предложи преразпределяне на средствата между инвестиционните приоритети в рамките на една инвестиционна програма. Г-жа Николова поясни, че изискването до средата на май 2016 г. 50% от бюджета на всеки град да бъде подаден под формата на проектни предложения в междинните звена за оценка е направено с оглед съблюдаване на междинните цели към 2018 г. Всеки един от градовете трябва да постигне 20% изпълнени мерки от инвестиционните програми. В рамките на тези 50% подадени проектни предложения до май 2016 г., очакванията на Управляващия орган са, че ще бъде покрит минимално

изискуемият риск, така че да се постигне ефект от 20% изпълнени проекти към 2018 г. Те ще подсилят и постигането на междинните цели, защото изпълнението на отделните проекти ще бъде поетапно и това зависи от обществени поръчки и други обстоятелства. Разбира се за всяко едно нещо, което тепърва предстои и ще бъде отчитано от Управляващия орган, като изпълнение по Програмата, ще бъде предоставяна информация на Комитета за наблюдение.

Представяне на информация за проведени писмени процедури на КН на ОПРР 2014-2020 г. и препотвърждаване на взето решение от Комитета за наблюдение на Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014 – 2020 г. (ОПРР) с писмена процедура от 3 юли 2015 г. за първо изменение на ОПРР 2014-2020 г.

По следваща точка от дневния ред “Представяне на информация за проведени писмени процедури на КН на ОПРР 2014-2020 г. и препотвърждаване на взето решение от Комитета за наблюдение на Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014 – 2020 г. (ОПРР) с писмена процедура от 3 юли 2015 г. за първо изменение на ОПРР 2014-2020 г.” г-жа Деница Николова каза, че ще се предостави информация за проведените писмени процедури на Комитета за наблюдение, като комитет „в сянка“, до настоящия момент. Ще бъде предложено решение за препотвърждаване на взето решение на предишното заседание по отношение на изменение на междинните цели на оперативната програма. Изменението на Програмата по отношение на междинните цели е подадено за одобрение към ЕК. Тя даде думата на г-жа Мария Станевска.

Г-жа Мария Станевска започна с представяне на писмените процедури, които са осъществени в периода от юни до август 2015 г. На 23 юни 2015 г. е одобрено изменение на ИГРП за 2015 г. по Програмата. Това е наложено в резултат на официалното одобрение на оперативната програма през юни 2015 г., докато първоначалният вариант на ИГРП за 2015 г. е бил изготвен и одобрен от Комитета за наблюдение през декември 2014 г. Поради това тя е изменена с оглед прецизиране на сроковете за обявяване на процедурите за безвъзмездна финансова помощ до края на 2015 г. В съответствие с изменението на ИГРП, Управляващият орган е изготвил методики и критерии за оценка на проекти по три приоритетни оси. През юли 2015 г. е одобрена методиката и критериите за оценка на проектни предложения по процедурата за безвъзмездна финансова помощ по Приоритетна ос 1, която е с най-голям бюджет по оперативната програма. В края на юли 2015 г. Комитетът за наблюдение е одобрил методологията и критериите за избор на операции по Приоритетна ос 8 „Техническа помощ“, в рамките на която впоследствие са обявени двете бюджетни линии – за 39-те общини-бенефициенти по Приоритетна ос 1 и за Управляващия орган. През август 2015 г. са одобрени методологията и критериите за оценка на проекти по Приоритетна ос 2, в рамките на която беше обявена процедурата за енергийна ефективност в периферните райони, с конкретни бенефициенти 28-те общини от 4-то ниво. Чрез последната писмена процедура Комитетът за наблюдение е одобрил изменение в оперативната програма и по-специално намаляване на междинните стойности на финансовите индикатори по съответните приоритетни оси със 125 млн. евро, дял на ЕФРР. Това е осъществено за сметка на Оперативна програма „Иновации и конкурентноспособност“ 2014-2020 г. Намалени са междинните стойности на

финансовите индикатори, които Управляващият орган трябва да постигне и отчете към ЕК в края на 2018 г. Второто изменение, което е направено в Програмата, е свързано с ново финансово разпределение по години по оперативната програма. Това е осъществено, за да се постигне съответствие с годишното финансово разпределение на средствата от ЕФРР в Споразумението за партньорство. Чрез намаляването на междинните стойности на финансовите индикатори, Управляващият орган цели да се постигнат по-реалистични индикатори предвид, че оперативната програма е изготвена на много по-ранен етап, а всъщност е одобрена през юни 2015 г. Това решение е взето през юли 2015 г. чрез писмена процедура.

Г-жа Деница Николова отбеляза, че индикаторите са намалени от гледна точка на финансово изпълнение, а причината за това изменение е и късното одобрение на програмата, което рефлектира върху постигане на междинните индикатори към 2018 г. Като цяло междинните индикатори вече са коментирани и на предходен етап и всичко вече е в ход за посрещане на изискванията и изпълнението. Тези индикатори са най-важните за постигане на правилото N+3 за новия програмен период. След като бъде алокирано едно финансиране от страна на Европейската комисия, за всяка бюджетна година в рамките на тригодишния последващ период този бюджет трябва да бъде усвоен и предявен за възстановяване към нея. В този смисъл е направено необходимото, така че да се осигури както план за изпълнение, така и постигане на тази цел, именно с оглед тя да бъде реалистична, спрямо периода в който ще се изпълняват проектите. В първия програмен период е имало проблеми с посрещане на правилото N+2/N+3 и с оглед минимизиране на този риск във втория програмен период се е пристъпило към това изменение. Г-жа Николова благодари на останалите Управляващи органи на оперативните програми, които са компенсирани намалението по Програмата за постигане на финансови индикатори, защото това рефлектира върху постигане на финансови индикатори от страна на ОП „Иновации и конкурентноспособност“ и ОП „Транспорт“.

Г-на Марек Теплански отбеляза, че не разбира защо взето вече решение трябва да бъде препотвърдено като такова. От друга страна, се говори за одобрение на решения от комитета „в сянка“, т.е. ако са взети преди решения от Комитета за наблюдение „в сянка“, и тези решения следва да бъдат потвърдени на това заседание, то това трябва да бъде ясно, за да няма недоразумение в тази посока. Комитетът за наблюдение обсъжда решения, свързани с критериите за подбор и всички аспекти на реализацията на Програмата. Затова в началния етап на нейното изпълнение, Европейската комисия не би искала повечето решения да се взимат чрез писмени процедури. Подборът на операции и въпроси, свързани със самото естество на реализацията на стратегията по Програмата, трябва да се обсъждат на редовни заседания на КН. По този начин няма да се налага решения взети чрез писмена процедура да бъдат препотвърждавани по време на заседания. Въпросът не е дали трябва да се провеждат по-често заседания вместо писмените процедури, а в това, че Европейската комисия приветства обстоятелствата, които са добре подготвени, документите за тях са представени предварително на членовете и всички заинтересовани страни имат възможност да изкажат своето мнение.

Г-н Иван Попов каза, че стойностите на индикаторите и разпределение в годините при първото изменение на ОПРР 2014-2020 г. са приети на последното заседание на Тематичната работна група по подготовка на оперативната програма. Поради технически причини, свързани с това, че не е имало начин тази версия на Програмата да бъде подадена в системата за обмен на информация с

Европейската комисия – SFC, се е наложило при финалното ѝ подаване за одобрение да се сложат финансовите индикатори, които съответстват на Споразумението за партньорство. Впоследствие, в рамките на Съвета за координация на средствата от ЕС, е постигната договореност между Управляващите органи, предвид и новата оперативна програма за малки и средни предприятия, която изцяло се финансира с финансови инструменти, в рамките на Споразумението за партньорство да бъдат преразпределени както междинните финансови стойности по програмите, така и разпределението по години. Това е наложило провеждане на тази писмена процедура, по която се получават подписани становища от всеки един член на Комитета за наблюдение. Предвид, че това е първият официален Комитет за наблюдение, след одобряване на Програмата и тази процедура касае нейната промяна е необходимо препотвърждаване на присъствено заседание на това решение.

Г-жа Деница Николова предложи препотвърждаване на взетото решение по отношение намаляване на индикаторите по оперативната програма, с оглед приключване на формалния процес, от гледна точка на одобряване на тези индикатори и съответно изпълнението на цялостната реализация на Програмата. По направеното предложение нямаше коментари и бележки и то беше прието единодушно.

Г-жа Деница Николова прикани да се проведе дискусия по отношение на провеждането на писмени процедури, начина и подхода за одобряване на избора на операции, доколкото присъствените заседания рефлектират върху промяна на решенията, стратегията за инвестиции по секторните приоритетни оси и избора на операции по тях. Управляващият орган подкрепя Европейската комисия за това, че всяка дискусия, всеки диалог, който може да бъде воден с всички заинтересованите страни по отношение на избора на операции, начина по който средствата по оперативната програма са инвестирани, има своя смисъл дотолкова, доколкото се очаква от страна на Комитета за наблюдение конструктивна критика, която би могла да бъде възприета в хода на изпълнение на цялата Програма. Управляващият орган се надява на коментари и становища в следващите заседания, така че да се осигури по-добро и по-ефективно усвояване на средствата. В тази връзка, по отношение на секторните приоритети, които се предвижда да стартират следващите месеци и следващата година, Управляващият орган ще предостави, съгласно Вътрешните правила на Комитета за наблюдение, предварителна информация, с която да се запознаят членовете на КН в достатъчна детайлност, така че да може да се взимат информирани решения по време на заседания. На второ място, ще се осигури възможност на присъствени заседания да бъдат взимани решения по отношение на избора на операции и критериите за избор на операции по оперативната програма.

Г-жа Силвия Георгева каза, че предвид дискусията за това колко присъствени заседания и писмени процедури е уместно да се провеждат в периода на годината, иска да сподели механизма на работа в НСОРБ, което е членска организация. Всяко едно становище, което се изразява от представителя на сдружението, който е изборно лице, е предварително съгласувано с всичките 265 общини. Ако въпросът касае 39 общини и трябва да се вземе становище на писмена процедура дали да се подкрепят критериите за оценка, се процедира по следния начин – НСОРБ изготвят стандартизиран формуляр с най-важното от тези критерии, който се изпраща до 39-те заинтересовани общини. Те имат петдневен срок за коментари, които след това се обобщават и НСОРБ подкрепя или отхвърля предложението на УО чрез писмена процедура. Някои от

решенията не е чак толкова неудачно да минават на писмени процедури, тъй като специално НСОРБ има повече време да ги съгласува с членовете си. Освен това количеството на присъстващите членове по време на заседания не винаги влияе на тяхното качество. Всички членове би трябвало да имат отношение по стратегическите въпроси на тази оперативна програма. На присъствените заседания трябва да се дискутират стратегически, а не технически въпроси.

Г-жа Добринка Кръстева отбеляза, че проведените писмени процедури са четири, проведени през двадесет дни, касаещи основно методики и критерии. На днешното заседание ще се разглежда индикативната годишна работна програма за 2016 г. Затова трябва да се правят заседания когато е необходимо да се обсъждат важни теми. Друг е въпросът за преценка кога нещата са важни и кога не са. Не е добре е да има три писмени процедури през двадесет дни, специално за методики и критерии. Това е въпрос на комуникация между всички членове на Комитета за наблюдение. Управляващият орган никога няма да откаже да направи присъствено заседание. Всеки от членовете може да се обърне към Управляващия орган, когато смята за нужно, че трябва да има заседание, за да се обсъди нещо. Не е необходимо винаги голяма и дълга подготовка на едно заседание.

Г-н Борислав Хлебаров изрази мнение, че при провеждане на писмена процедура няма възможност членовете на КН взаимно да чуят коментарите си. Независимо за какви въпроси се касаят, тези писмени процедури, при всички случаи, трябва да се обсъдят на заседания на Комитета за наблюдение.

Г-жа Борислава Удфорд попита има ли представители от Министерство на образованието и науката на заседанието, като в противен случай, ще отпадне обсъждането на процедурата за образователната инфраструктура. Тя пожела да чуе тяхното конкретно мнение.

Г-жа Деница Николова отбеляза, че на сутрешното заседание са присъствали, но в момента не са в залата, като коментарът към тях ще бъде отразен.

Г-н Марек Теплански каза, че заседания трябва да се провеждат, когато има нужда от тях. Освен това е много важно да се види как се планира работата на Управляващия орган и когато се натрупат въпроси, за които Управляващият орган трябва да вземе решение те да бъдат обсъдени на съответното заседание. В тази връзка нормалните дискусии имат приоритет пред писмените процедури. Г-н Теплански отбеляза, че ако нещо е решено няма смисъл да се препотвърждава и да се обсъжда след това. Когато се провежда дискусия може да се чуе мнението на всички и при необходимост да се реагира веднага. Не става въпрос дали е легитимно или оправдано да се използва писмена процедура или не, а по-скоро трябва да се направи правилна преценка какво да се обсъди по време на заседанието и какво да остане за писмените процедури. Ако има общо решение за индикативната работна програма като цяло, това може да стане на заседание, ако някакви подробности трябва да се уточнят, то тогава би могло да се направи с писмено становище. Но изборът на операции засяга много страни и затова би следвало да се обсъжда и решава по време на заседание.

Г-жа Деница Николова благодари за допълващите коментари. Тя подчерта, че предложението е съответстващо на визията на Управляващия орган по отношение на подхода му за присъствено и неприсъствено вземане на решения относно изпълнението на Програмата. Управляващият орган под никаква форма не подценява присъствените заседания. Писмените процедури не се провеждат

само с цел да се улесни работа на УО. Провеждането на писмените процедури в последните два месеца е обусловено от периода, в който е била одобрена Програмата – началото на летния период, по време на който Управляващият орган е трябвало да осъществи и конкретни вътрешни процедурни стъпки, така че да може да стартира изпълнението на Програмата. Следва да се има предвид, че в летните месеци, доста трудно би могъл да се събере кворум за провеждане на присъствено заседание. Това е мотивът, поради който Управляващият орган е предложил вземането на решенията чрез провеждане на писмените процедури. Това не е регулярна практика, която УО иска да наложи. Приема се предложението писмените процедури да бъдат правени само в случаите, когато има индикативни документи, които могат да бъдат променени във времева рамка, а когато има необходимост от приемане на критерии за избор на операции, това да бъде правено в присъствени заседания. Това ще стане принципно правило за Управляващия орган - за случаите когато следва да се прилагат възможностите на неприсъствени заседания за вземане на решения и за случаите когато е изискуемо вземането на решения да бъде правено на присъствени заседания.

Взети решения:

Решение 3

Приема предложените от Управляващия орган промени в Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020, свързани с намаляване на междинните стойности на финансовите индикатори по приоритетните оси на Програмата (сертифицирани средства), които трябва да бъдат постигнати до края на 2018 г. по ОПРР от 393 млн. евро, в това число 334,7 млн. евро от ЕФРР на 246 млн. евро, в това число 209,7 млн. евро от ЕФРР, като разликата се поема от Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ (ОПИК).

Приема предложеното финансово разпределение по години по ОПРР, свързано с преразпределението на сертифицираните средства между ОПРР и ОПИК, към края на 2018 г.

Възлага на Управляващия орган да предприеме необходимите действия за промяна на оперативната програма на основание чл. 30 от Регламент (ЕС) 1303/2013.

Представяне и одобрение на „План за оценка на ОПРР 2014-2020“; Докладване на напредък по изпълнението на приложимите предварителни условия

По следваща точка от дневния ред “Представяне и одобрение на „План за оценка на ОПРР 2014-2020“; Докладване на напредък по изпълнението на приложимите предварителни условия” г-жа Деница Николова каза, че ще бъде представен проект на индикативния план за оценки на Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020. Тази точка от дневния ред не е обвързана с взимане на решение в рамките на това заседание. Проектът на план има необходимост от доработване. Затова той се представя на членовете на КН за информация и възможност за коментари в рамките на следващите седмици. Когато документът бъде финализиран, той ще бъде представен и предложен за одобрение на заседание на КН. Планът за оценка на оперативната програма е в

съответствие на изискване на Регламента, съгласно което в едногодишен срок от одобряване на оперативната програма, Управляващият орган следва да предостави одобрен план за оценки по нея на Европейската комисия и съответно трябва да се съблюдава изпълнението на този план. Г-жа Николова даде думата на г-н Иван Попов, за да представи Плана, както и информацията относно изпълнението на предварителните условия, които са на хоризонтално ниво, от гледна точка на изпълнение на мерки по всички финансови инструменти, с ресурс от ЕС.

Г-н Иван Попов каза, че планът за оценка се разработва в съответствие с чл. 56 от Общия регламент за новия програмен период. Ролята на Комитета за наблюдение е изключително важна, тъй като това е един от документите, който задължително следва да бъде приет от него. В рамките на Тематичната работна група по подготовка на Програмата са обсъждани различни индикатори, които да бъдат включени или изключени от оперативната програма. Управляващият орган винаги е твърдял, че индикаторите, които са включени в Програмата, представляват минимален набор, който задължително следва да се отчете пред Европейската комисия. Както и самата ЕК твърди, изключително важно е Програмата да се оценя от различни страни, така че да се покаже реалното ѝ изпълнение, постигнатите ефекти, въздействията, необходимостта от промени в процедурите и самата Програма, в насоките за нейното изпълнение. Управляващият орган планира подготовката на дейностите по оценка да започне в началото на 2016 г. Планът за оценка има за цел да определи индикативния брой на оценките, които ще бъдат извършвани по Програмата, тяхната организация, последователност и координация. Дейностите по оценка са неразделна част от изпълнението на Програмата. Те дават възможността да се направи преглед на напредъка, ако е необходимо да се направят подобрения, да се използват добри практики и научени уроци. В планът, който е бил изпратен за преглед на членовете на КН, е предвиден механизъм на координация, който е подготвен от работна група на Управляващия орган. Предвижда се създаване на Направляващи групи по всяка оценка, които ще включват експерти от ключовите отдели на Управляващия орган – „Предварителен контрол и мониторинг“, „Изпълнение на програмните приоритети“, „Програмиране, оценка, информация и публичност“ и „Финансово управление и контрол“, така че да могат в пълен аспект да бъдат подготвени техническите спецификации и съответно след това да бъде координирана работата на изпълнителите. Също така се предвижда обсъждане на резултатите от оценките с Постоянната Работна група за оценка към Централното координационно звено, в която са включени експерти по оценка от всички Направляващи органи. Информацията за оценките на Програмата ще бъде предоставяна и обсъждана с членовете на Комитета за наблюдение. Резултатите ще бъдат предоставяни и за нуждите на оценката на изпълнението на Споразумението за партньорство. Включени са основните елементи, които се изискват от ръководствата на Европейската комисия за оценка. Планът за оценка предвижда извършването на оценките да се възлага на външни оценители, тъй като опитът показва, че те предоставят голяма експертиза, която не винаги е налична в Управляващия орган. По-важното е, че те показват един независим страничен поглед върху изпълнението на оперативната програма. Оценките са синхронизирани, така че да подпомогнат подготовката на ключовите Годишни доклади през 2017 г. и 2019 г., но разбира се Управляващият орган не разчита само на тези оценки при тяхната подготовка. Управляващият орган подготвя докладите въз основа на информацията, която сам събира, но понякога опитът с досегашните оценки показва, че чрез този външен поглед върху работата на управлението на оперативната програма могат да бъдат изведени някакви

изводи, да се валидира мнението на УО или да се наложи коригиране на погледа на Управляващия орган.

Г-н Иван Попов отбеляза, че са предвидени три ключови оценки - встъпителна оценка, средносрочна оценка и оценка на въздействието на Програмата. Това са трите големи оценки, които са включени в плана. Всяка една от тях има своите акценти. Опитът на Управляващия орган показва, че е по-добре различни дейности и аспекти от оценката на Програмата да бъдат групирани, от организационна гледна точка, в една услуга в определен период от време на изпълнение на оперативната програма. Възлагането на много на брой оценки по различни теми, напр. различни оценки по различните приоритетни оси на Програмата или по различните инвестиционни приоритети, създава риск от недобра координация, особено когато се правят от различни външните изпълнители. Всяка оценка използва общо взето една база данни и би било недопустимо да се получат различни изводи от тях. По всяка една обществена поръчка за възлагане на оценките за различните поддейности биха могли да се използват под-изпълнители или консорциуми. Имало е случаи, когато подизпълнителят е нает от външния оценител, за да изготви доклада за екологична оценка на Програмата, тъй като тя е много специфична. Началната или встъпителната оценка включва цялостен преглед на изпълнението на Програмата. Тя има за задача да оцени дали има някакви промени в нуждите в този начален период на нейното изпълнение, външната среда, до каква степен протича изпълнението на финансовите данни, общите и специфични индикатори. Нейна много важна задача е да прегледа първите процедури за предоставяне на безвъзмездна помощ и да оцени техния принос към постигане целите на отделните приоритети на оперативната програма. Специален фокус има по отношение на градското развитие, а именно да се оцени дали е правилно структуриран и формулиран подходът по отношение изпълнението на чл. 7 от Регламента за ЕФРР. Г-н Попов допълни, че първата оценка ще оцени и изпълнението на предварителните условия, което е изключително важно, тъй като неизпълнението им може да доведе до спиране на плащанията по оперативната програма. Втората важна оценка може да се определи като средносрочна. Тя има за задача да събере и оцени данни за първите изводи за оценка на Програмата, първите резултати, които се постигат. Изключително важна задача на тази оценка е да оцени до каква степен се постигат средносрочните цели на Програмата, като продукти и финансови показатели. На тази оценка Управляващият орган ще разчита и във връзка с преразпределяне на ресурса между отделните градове, т.е. ще се оцени активността на градовете, степента на изпълнение на инвестиционните програми. На база на изводите ще се обсъди решение с Комитета за наблюдение за преразпределяне на максималния ресурс, който е определен към момента за всеки град. Оценката на въздействието, която ще се проведе в края на програмния период, следва да оцени цялостното изпълнение на целите на Програмата, както и нейния принос за изпълнение на Стратегия „Европа 2020“. Освен тези три ключови оценки се предвижда и една оценка на хоризонталните принципи, в това число на социалното включване и мерки на Програмата, насочени към маргинализирани групи, тъй като хоризонталните принципи са изключително важни. Тази оценка е по-малка по обем. Управляващият орган смята, че шест месеца е твърде малко време, за да може да се набере толкова голяма по обем информация, тя да се оцени, да се направят интервюта, фокус групи и всички други методи, които изисква извършването на една оценка. От друга страна, период от повече от една година е твърде дълъг, тъй като не може да се направи моментна снимка на състоянието, предвид че за една година се натрупват нови резултати и нови

данни. Затова Управляващият орган е определил период от 8 месеца за извършване на оценките, в който е включен и около месец за одобряване на финалния доклад на съответната оценка. Планът за оценка не включва конкретна методология за извършване на всяка една дейност или на всеки един от заложените основни оценителни въпроси. Това е така, защото по-подробна методология относно извършването на оценките се предвижда да бъде направена в рамките на техническите спецификации за избор на външни оценители. От друга страна, тогава когато се възлагат услуги опитът показва, че критерият „най-ниската цена“ при избор на външен изпълнител не е добро решение. Затова изключително важно, особено при избора на външни оценители, е предложението на външния оценител и сравнението на различни предложения, стратегии и методологии за изпълнение на оценката. Г-н Попов каза, че Управляващият орган ще вземе предвид коментарите на членовете на Комитета за наблюдение и евентуални предложения за допълване на плана. Управляващият орган би могъл по-детайлно да разпише плана, да изведе освен градското развитие и други ключови теми, например туризма, тъй като там подходът, който ще се изпълнява ще бъде доста по-различен. За всяка оценка към момента се предвижда цялостен поглед върху изпълнението на Програмата, но могат да се специфицират още на този етап конкретни методи по конкретни теми.

Г-жа Добринка Кръстева помоли планът за оценка да бъде разгледан от Мрежата за оценка, в която участват служители от другите оперативни програми, предвид че трябва да бъдат направени хоризонтални и тематични оценки на централно ниво. Г-жа Кръстева отбеляза, че ОПРР е програмата, която финансира градската политика и има относително най-голямо отношение към териториалния подход. Предстои председателство на Съвета на ЕС от България през 2018 г., за което трябва да се направи дневен ред, в който териториалният обхват е една от водещите политики. В тази връзка следва да се помисли как да се допълни планът в тази посока, за което Централното координационно звено също поема ангажимент.

Г-жа Деница Николова благодари за направения коментар и каза, че той ще бъде отчетен.

Г-н Борислав Хлебаров отбеляза, че относно плана за оценка следва да бъде взето предвид електронизирането на системата - ИСУН 2020, електронното кандидатстване, договорите които се публикуват. Това дава публична видимост на Програмата, което допринася за оценки от обществото. Да се вземе предвид, че евентуално и електронни инструменти може да се зложат, които да правят независима оценка на Програмата, независимо от човешкия фактор.

Г-жа Борислава Удфорд каза, че ЕК подкрепя коментарите на г-жа Добринка Кръстева. Европейската комисия също смята, че това е един документ, който поставя основите на наистина три ключови оценки. Има един хоризонтален тип оценка, предвидена за социалното включване, но все пак трябва да се предвиди повече конкретика за различните секторни приоритети на Програмата. Не може така цялостно, разводнено и общо да се подходи. Затова Европейската комисия настоява всички членове на КН да дадат своите коментари, да се запознаят с документа, който да бъде изпратен на всички членове, и да се mine през работната група за оценка към ЦКЗ. Г-жа Удфорд обърна внимание на факта, че 54% от Програмата са в Приоритетна ос 1 и по тази приоритетна ос трябва да бъде посочена конкретика и ефектите. След това би трябвало да последват секторни оценки, които Управляващият орган би трябвало да

предвиди. Задължително е да се конкретизират тези неща в един план, който след време ще бъде одобрен от Комитета за наблюдение.

Г-жа Деница Николова каза, че планът за оценка е изпратен на членовете на КН и в тази връзка Управляващият орган ще очаква в рамките на следващите две седмици коментари. Управляващият орган ще ги обобщи, съответно ще информира членовете на Комитета за наблюдение за всички коментари и това което ще бъде възприето като подход по отношение на отразяването им в плана за оценка. Ще бъде направена и съпътстваща техническа среща с представителите от Европейската комисия, така че да се отговори на изискванията на звеното за оценка по отношение на оперативни програми и инструменти, които се управляват от държавите-членки. Г-жа Николова изрази надежда, че след провеждане на срещи, компилирайки всички коментари и тяхното отразяване ще има завършен документ, който в рамките на някое от следващите заседания на КН да бъде представен за одобрение и съответно за изпълнение от страна на Управляващия орган.

По отношение на изпълнението на предварителните условия по Програмата г-н Иван Попов каза, че те са един от основните елементи на новия програмен период и основно предизвикателство. Тяхното неизпълнение може да доведе до спиране на плащания по Програмата и в този смисъл всички мерки трябва да са насочени към изпълнение на реформите в национален план. Предизвикателство за Управляващия орган е, че той трябва да следи за тяхното изпълнение, докато в по-голямата си част те са в ресорите на други институции. Министерски съвет и заместник министър-председателя по европейските въпроси координират на национално ниво изпълнението на предварителните условия, чрез сформирана междуинституционална работна група, която ежесечно представя напредъка по различните предварителни условия. Управляващият орган е включен в тази работна група, което му позволява да получава достатъчно информация, да представя коментари, да изисква допълнителна информация и да проследява напредъка по изпълнение на предварителните условия. Съгласно Регламента предварителните условия са разделени на общи и тематични. Общите предварителни условия са приложими за Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020 и са седем на брой. Условието, свързано с политиката за борба с дискриминацията, равенството на половете, правата на хората с увреждания, правилата за държавните помощи и законодателството относно околна среда са вече изпълнени. Тези, които все още се водят като неизпълнени, въпреки че по тях протичат действия, съгласно плана за действие, са общото предварително условие за обществени поръчки и това за разработването на ефективна система за измерване на индикаторите за резултат. Крайният срок за изпълнение на всички предварителни условия е в края на 2016 г. Г-н Иван Попов каза, че през юли 2015 г. е одобрен от Министерски съвет проект на Закон за обществените поръчки и през август 2015 г. той е внесен в Народното събрание за гласуване в комисиите. В момента Агенцията за обществени поръчки подготвя Правилник за прилагането му. Така че в изпълнение на това предварително условие действията се изпълняват съгласно предвидения план-график. По отношение на общо предварително условие 7, което е свързано с разработването на ефективна система за измерване на индикаторите за резултат, съгласно плана за действие, УО трябва в сътрудничество с Националния статистически институт да разработи фишове и рамка за събиране на метаданни, което да позволи статистическото валидиране на данните за индикаторите за резултат. Към момента има изключително добро сътрудничество между УО и Националния статистически институт. Разработени

са за всички индикатори за резултат такива фишове, които конкретизират източника на данните; нивото, на което се събира информацията; начина и институцията, която валидира статистически набраната информация за изпълнение на индикаторите за резултат. В повечето случаи това е Националният статистически институт, но за някои специфични индикатори това са например Агенция "Пътна инфраструктура" и Министерство на здравеопазването. Фишовете са подписани от Управляващия орган и се очаква в много скоро време да бъдат подписани и от Националният статистически институт. Това ще даде възможност тези фишове с метаданни, параметри, източници на информация да бъдат интегрирани в ИСУН, да бъдат събирани от страна на Управляващия орган като данни, оценявани в рамките на оценките по Програмата и вече събраната информация да бъде валидирана от страна на Националният статистически институт и другите отговорни институции. Управляващият орган смята, че това условие ще бъде изпълнено през октомври 2015 г. по отношение на Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020 г.

По отношение на тематичните условия г-н Попов каза, че част от тях са приложими за оперативната програма и отговарят на тематичните цели, включени в нея. От тях определени дейности или критерии са приложими. Изпълнени и отчетени са тематичните предварителни условия 4.1 „Енергийна ефективност“, 9.1 „Политика за намаляване на бедността“, 10.1 по отношение на преждевременно напускане на училище и 10.2 за висшето образование. По тях са разработени, приети и се изпълняват всички заложи стратегии или европейското законодателство е транспонирано, какъвто е случаят с мерките за енергийна ефективност. Като частично изпълнени към момента се водят тематично предварително условие 7.1, което е свързано с транспорт и е приложимо за Приоритетна ос 7 „Регионална пътна инфраструктура“ на ОПРР. По отношение на Програмата ключова е заложената дейност за приемане на стратегия за развитие на пътната инфраструктура в България. Г-н Иван Попов отбеляза, че през септември 2015 г. тя е била приета от Министерски съвет, заедно с оперативна програма за нейната реализация. Стратегията отразява по адекватен начин методологията за приоритизация на пътните отсечки по Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020 г. От друга страна, тя актуализира Генералния план на транспорта, който е действащ към момента. Предвидено е тя да бъде инкорпорирана в Национална мултимодална стратегия, която се разработва от МТИТС. Управляващият орган счита, че на този етап дейността, която касае ОПРР е изпълнена. Тематично предварително условие 9.2 „Политика за приобщаване на ромите“ е приложимо за мерките за социална инфраструктура по Приоритетна ос 1 и по Приоритетна ос 5 „Регионална социална инфраструктура“. Ключов елемент за изпълнението му е разработване на основни функционалности на системата за мониторинг и контрол на изпълнението на Националната стратегия за интегриране на ромите. Основен отговорен орган е Националният съвет за сътрудничество по етническите и интеграционни въпроси, който е избран за конкретен бенефициент по Оперативна програма „Добро управление“. За тази система вече има сключен договор за безвъзмездна финансова помощ и тя ще бъде разработена с подкрепата на тази оперативна програма. Стартирани са дейностите по подготовка на документация за възлагане на обществена поръчка. По отношение на здравеопазването е предварително тематично условие 9.3, по което за Управляващия орган са важни предвидените мерки, свързани със спешната помощ. Определени са четири действия по това условие, като само едно от тях е приложимо за оперативната програма. То е насочено към разработване на механизъм за изпълнение, мониторинг и отчитане на Националната здравна

стратегия. Отговорен орган е Министерство на здравеопазването. Към момента е подготвена актуализация на Националната здравна стратегия и план за действие към нея. През юни 2015 г. е била публикувана за провеждане на обществено обсъждане. След одобрение от Министерски съвет ще бъде внесена в Народното събрание. От страна на Министерство на здравеопазването е подготвен и проект на закон за лечебните заведения, който е внесен през юни 2015 г. в Народното събрание. Той предлага промени в нормативния механизъм за създаване и актуализация на Националната здравна карта.

Д-р Адам Персенски, Министерство на здравеопазването, каза, че във връзка с тематично условие 9.3, Националната здравна стратегия е одобрена. През 2015 г. Министерство на здравеопазването е изпълнило и предложило да изпълни много радикални промени в системата на здравеопазването. Една част от тях касаят промените в Закона за лечебните заведения, които вече са одобрени от Народното събрание. Тези промени се отнасят до промяна на пакета, който гарантира Националната здравноосигурителна каса – разделянето му на основен, допълнителен и спешен пакет. Приети са условия за създаване на Национална здравна карта, част от която е и картата на спешната медицинска помощ, отнасяща се към участието на Министерство на здравеопазването в Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020 г. С нея е приета и Стратегия за развитие на спешната помощ в България, която е първият одобрен национален стандарт за спешна медицинска помощ, посочващ нуждите във филиалите на спешна медицинска помощ. Стъпките за промени в нормативни актове вече са направени.

Г-жа Деница Николова каза, че проследяването на предварителните условия продължава. То е елемент от цялостното изпълнение на всички инструменти на национално ниво съгласно изискванията на Споразумението за партньорство. Управляващият орган ще информира Комитета за наблюдение за напредък по тях и при следващи заседания.

Представяне на Годишен план за действие за 2015 г. и 2016 г. на Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014 – 2020 г. в изпълнение на Националната комуникационна стратегия за програмен период 2014 – 2020 г.

По следваща точка от дневния ред “Представяне на Годишен план за действие за 2015 г. и 2016 г. на Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014 – 2020 г. в изпълнение на Националната комуникационна стратегия за програмен период 2014 – 2020 г.” г-жа Деница Николова каза, че ще бъдат представени мерките за информация и публичност, които ще бъдат изпълнени в рамките на 2016 г. Тя даде думата на г-н Иван Попов.

Г-н Иван Попов каза, че съгласно Националната комуникационна стратегия Управляващият орган има задължението в края на всяка година да подготвя за следващата година Годишен план за действие по информация и комуникация. По обясними причини този за 2015 г. е подготвен след одобрение на Програмата, т.е. през 2015 г., затова представянето му е на това заседание. Той е обвързан с Индикативната годишна работна програма за 2015 г. и нейното изменение. Годишният план е разработен от работна група на Управляващия орган и е съгласуван с дирекция „Програмиране на средствата от ЕС“ в Министерски съвет. Основната същност, цели и задачи на плана са свързани преди всичко с информиране на потенциалните бенефициенти, но също така на заинтересованите страни и гражданите относно подкрепата от ЕС по ЕФРР. Той определя планираните дейности за информация и комуникация в рамките на

годината в съответствие с ИГРП. Целта му е да популяризира оперативната програма, обявените процедури и схеми, както и да обезпечи разясненията, даването на информация и обучения по съответните схеми. В планът за 2015 г. са включени дейности, които са изпълнени преди одобрението на оперативната програма. На първо място е включено общото събитие, организирано от Министерски съвет на 28 май 2015 г. за всички оперативни програми и като цяло за Споразумението за партньорство. На него Управляващият орган е имал щанд за предоставяне на материали и информация относно оперативната програма. На 19 юни 2015 г. е проведен информационен ден в гр. Бургас. На 28 юли 2015 г. е бил организиран информационен ден по Приоритетна ос 1, като най-важната приоритетна ос на Програмата. Като публично събитие е било организирано и подписването на споразуменията за делегиране на функциите на междинни звена. То получило широко медийно отразяване, допринасяйки за информиране на обществеността относно целия подход. Според Управляващия орган обществото трябва да е запознато с промяната в подхода на финансиране по оперативната програма. На 17 септември 2015 г. е проведен информационен ден относно Насоките за кандидатстване по Приоритетна ос 2 „Подкрепа за енергийна ефективност в опорните центрове в периферните райони“. Г-н Попов каза, че съгласно плана за тази година предстои организиране на информационна кампания по отношение на Приоритетна ос 3 „Регионална образователна инфраструктура“, която ще бъде през ноември 2015 г., след като бъдат разработени насоките за кандидатстване и обсъдени критериите за избор на проекти по тази приоритетна ос. За декември 2015 г. се планира изработка и поддръжка на интернет-страница за оперативната програма, която по подходящ начин да внедри новостите за новия програмен период. Към момента информацията е комбинирана в рамките на съществуващия интернет сайт. За декември 2015 г. се планира организиране и провеждане на годишна конференция за представяне на напредъка по оперативната програма, което е задължение на Управляващия орган.

Г-н Попов представи Годишния план за действие относно информация и комуникация за 2016 г., в който Управляващият орган е планирал да проведе две заседания на Комитета за наблюдение, като при необходимост може да има и повече. В рамките на бюджетната линия за техническа помощ на Управляващия орган ще се обезпечи финансово провеждането им, така че ще бъде заложен малко по-висок ресурс за заседанията, тъй като, съгласно дискусиите по време на това заседание, най-вероятно ще се провеждат повече от два пъти годишно. Предвидена е годишна конференция за 2016 г. и поддръжка на интернет-страницата. Г-н Попов отбеляза, че Годишният план е съгласуван с ИГРП за 2016 г. В случай на промяна на ИГРП би могло да се наложи промяна и в Годишния план за информация и комуникация. За 2016 г. планът предвижда пресконференция по отношение на мерките за регионална здравна инфраструктура, тъй като конкретният бенефициент е само един – Министерство на здравеопазването, но от друга страна, мерките касаят всички граждани, предвид че целта на големия проект ще бъде да покрие всички граждани в страната. Като най-подходящ комуникационен канал УО счита пресконференция, на която да бъде подробно разяснено какво се планира по схемата. Информационни събития се предвиждат по отношение на Приоритетни оси „Регионална социална инфраструктура“ и „Регионален туризъм“, съответно през месеците март и май 2016 г. Отделно от това, в рамките на специфична цел 5 на Националната комуникационна стратегия, се предвижда провеждането на обществени обсъждания на съответните насоки за кандидатстване и

публикуването им на страницата на оперативната програма.

Г-жа Маргарита Николова, Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщения, отбеляза, че прави впечатление, че в Комуникационната стратегия не са заложени по-модерни цифрови приложения и предложи това да се отрази. Освен сайта, който е средство за комуникация, то медията, която съгласно проучвания през последните години е с експоненциално нарастване е мобилната медия. Тя предложи, освен интернет сайт, да се направи мобилно приложение, с което може да се прави оценка на въздействието и да се следи реакцията на гражданите, на общините и изобщо на бенефициентите, и всички заинтересовани страни. Една от модерните форми на комуникация, която се използва масово в Европейската комисия, са цифровите заседания. Определя се час на дистанционна среща между заинтересованите страни, където дискусиите могат да намерят форум и за много по-кратко време да се решат тежки проблеми, обсъждайки ги в един определен час в дискуссионен мобилен формат.

Г-жа Деница Николова благодари за направеното предложение и каза, че то ще бъде обмислено от Управляващия орган. По отношение на мобилното приложение, то би могло да бъде включено като възможност за разширяване на дейностите за информация и комуникация по Програмата. Трябва да бъде установен ясен фокус и конкретна цел на това мобилно приложение, защото предвид твърде многото мобилни приложения, които към настоящия момент вече съществуват, има риск да няма постигане на конкретна цел или резултат от него. Този въпрос ще бъде дискутиран на следващи формати и ще бъде отразено като коментар. По отношение на плана за 2015 г. г-жа Николова каза, че предвид предстоящото публикуване на насоките за кандидатстване по приоритетните оси за образователна и пътна инфраструктура до края на годината, ще има необходимост от провеждането на още едно заседание на Комитета за наблюдение, на което да бъдат одобрени критериите за оценка и избор на операции по тези две приоритетни оси.

Г-н Борислав Хлебаров предложи да се помисли за създаване на Facebook страница на оперативната програма. Той каза, че Програмата за развитие на селските райони има много хубава Facebook страница и има определени часове, в които експерти дават пояснения, отговарят на въпроси на активни потребители, което е един много добър вариант за директна комуникация и постигане на по-добри резултати.

Г-жа Деница Николова отбеляза, че това е тема, която в скоро време е предстояло да бъде коментирана в рамките на Управляващия орган. Ще бъде направена Facebook страница на оперативната програма, доколкото все пак трябва да се следват новите технологии и възможности за информираност по отношение на възможностите, предоставяни от социалните мрежи, които обхващат широк кръг от заинтересовани страни. Тя изрази надежда в рамките на следващите месеци Управляващият орган да успее да осъществи тази дейност и да може да я отчете на следващото заседание на Комитет за наблюдение.

Г-жа Деница Николова предложи да бъдат одобрени Годишен план за действие за 2015 г. и 2016 г. на Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014 – 2020 г. в изпълнение на Националната комуникационна стратегия за програмен период 2014 – 2020 г. По направеното предложение нямаше коментари и то бше прието единодушно.

Взети решения

Решене 4

КН одобрява Годишен план за действие за 2015 г. и 2016 г. на Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014 – 2020 г. в изпълнение на Националната комуникационна стратегия за програмен период 2014 – 2020 г.

Одобрение на изменение на ИГРП за 2015 г. и представяне на проект на ИГРП за 2016 г.

По следваща точка от дневния ред “Одобрение на изменение на ИГРП за 2015 г. и представяне на проект на ИГРП за 2016 г.” г-жа Деница Николова даде думата на г-жа Мария Станевска.

Г-жа Мария Станевска посочи, че първото изменение на ИГРП за 2015 г. включва обявяване на седем процедури за предоставяне на БФП до края на годината. Настоящото изменение се дължи на напредък по секторни приоритетни оси. За образователната инфраструктура се предвижда целият ресурс да бъде обявен до края 2015 г. По отношение на здравеопазването, обявяването на процедурата за БФП се измества за 2016 г., за да се предостави достатъчно време на Министерство на здравеопазването за изготвяне на необходимите предпроектни проучвания и документация, свързани с големия проект. Процедурата с конкретен бенефициент Агенция “Пътна инфраструктура” ще бъде обявена през ноември 2015 г.

По отношение на приоритетна ос 3, обявяването на процедура „Култура и спорт в училище“ се измества през ноември 2015 г. Конкретни бенефициенти са Министерство на културата и Министерство на младежта и спорта. Процедурата ще бъде с два компонента. Първият компонент е за училищата по култура и изкуства, а другият компонент е за спортните училища. Допустими дейности са цялостните интервенции в държавните училища и по двата компонента. Училищата, обект на интервенция, са определени съгласно актуализираната Методология за приоритизиране на образователната инфраструктура на територията на Република България. Както по останалите процедури и тук има 100% безвъзмездна финансова помощ. По отношение на държавните помощи, към настоящия момент, Управляващият орган е извършил първоначален анализ и по тази процедура няма държавна помощ предвид, че се говори за държавни училища, които не осъществяват стопанска дейност. Детайлно описание на спазването на режимите на държавни помощи ще бъдат посочени в насоките за кандидатстване, които Управляващият орган разработва в момента. Веднага щом проектът на насоки бъде подготвен, той ще бъде изпратен на Министерство на финансите за съгласуване, съгласно възприетите процедури на национално ниво.

С настоящото изменение на ИГРП се включва нова процедура за подкрепа на професионални училища в Република България, която е с индикативна дата на обявяване през декември 2015 г. Училищата, които ще бъдат финансирани са съгласно приоритизиран списък, изготвен по одобрената Методология от МОН. Конкретни бенефициенти са Министерство на образованието и науката, Министерство на земеделието и храните и съответните общини, които управляват съответните професионални училища. Процедурата има два компонента. Единият е за професионални училища с направление ветеринарна медицина, горско стопанство, растениевъдство и животновъдство. Вторият компонент, включва останалите професионални училища, извън направленията по първия компонент. Общият размер на процедурата е 166 млн. лв., отново

100% БФП. Допустимите дейности включват ремонт, реконструкция, обзавеждане, оборудване. Целта е постигане на пълен ефект върху тези образователни институции.

Последна процедура в рамките на Приоритетна ос 3 „Регионална образователна инфраструктура“ касае висшите училища. Индикативната дата за нейното обявяване е през декември 2015 г. Общият размер на процедурата е 43 млн. лв. Конкретните бенефициенти са висши училища, които са в съответствие с одобрена от МОН Методология за приоритизиране на висшите училища в съответствие с рейтинговата система. Въпросът за държавните помощи ще бъде уточнен в насоките за кандидатстване и своевременно съгласуван с Министерство на финансите. Г-жа Станевска обърна внимание, че в съответствие с текста на оперативната програма, всички интервенции и дейност в сгради следва да са съобразени с нормативната уредба за осигуряване на достъпна архитектурна среда. Така че това ще е едно от изискванията към проектните предложения и по тази приоритетна ос.

По отношение на процедурата с бенефициент Агенция „Пътна инфраструктура“ няма изменение в ИГРП.

Последната нова процедура, която се включва в настоящото изменение на ИГРП за 2015 г. е по Приоритетна ос 8 „Техническа помощ“ и касае бюджетната линия за 28-те малки общини – бенефициенти по втората приоритетна ос за енергийна ефективност в периферните райони. Индикативната дата за обявяване на бюджетната линия е до края на октомври 2015 г., предвид че вече има съгласувани указания на бюджетната линия и получени коментари от страна на НСОРБ, които в момента се отразяват. Общият размер на процедурата е малко над 1 млн. лв. Допустимите дейности, които са идентифицирани от страна на Управляващия орган и са съгласувани с бенефициентите, са участия в програми за обмен на опит, добри практики, обучения и конференции в областта на енергийната ефективност в страни от Северна и Централна Европа. Изрично е идентифицирана дейността за обучения в областта на енергийната ефективност, предвид че това са бенефициенти по Приоритетна ос 2, която е относно енергийна ефективност в публичните сгради на тези общини. Относно изискването за тяхното провеждане в страни от Северна и Централна Европа, г-жа Станевска поясни, че това са страни, които се характеризират с по-студен климат, имат по-голям натрупан опит по отношение на енергийната ефективност и внедряване на мерки за енергийна ефективност. Това са страните от балтийските райони Естония, Литва, Латвия, Дания. По отношение на Централна Европа – Германия и Франция. Бенефициентите ще могат да видят на място и да почерпят от опита на тези страни по отношение на мерките за енергийна ефективност.

Г-жа Деница Николова даде думата на г-н Красимир Вълчев, Министерство на образованието и науката, да представи повече информация, относно готовността за кандидатстване по Програмата, актуализираната методиката, която е основата за приоритизиране на училищата, които ще получат финансиране по ОПРР 2014-2020, както и за висшите училища.

Г-н Красимир Вълчев посочи, че Методиката за приоритизация на професионалните училища е актуализирана. Това е наложено от факта, че анализът на МОН показва, че не може да се даде гаранция, че всички приоритизирани по-напред училища и потенциални бенефициенти ще имат необходимата устойчивост и норма на обществена възвращаемост на инвестициите в тях. Съгласно новата методика от инвестициите ще бъдат засегнати много по-голям брой ученици и ще бъдат включени училища със средно по-голям брой ученици. Запазен е принципът тези училища да бъдат с

регионално значение, т.е. в тях да се обучават ученици от повече общини и области, като обучението е в приоритетни професионални направления. Всички тези показатели се балансират в общата оценка. Прогнозите са да бъдат засегнати около 150 училища по тази операция, което е значително повече в сравнение с изминалия програмен период по ОПРР 2007-2013 г. ОПРР 2014-2020 г. има акцент върху професионалното образование и професионалните училища. Около 30 училища, които ще получат финансиране са второстепенни разпоредители към Министъра на земеделието и храните, така че има споделена отговорност с тях. Г-н Вълчев допълни, че МОН има готовност да довърши разработването на проектните предложения. В тази връзка е направена своеобразна снимка на дейностите и инвестициите, които ще се направят във всяко едно училище.

Г-н Красимир Вълчев отбеляза, че МОН има необходимост от укрепване на капацитета и са предприети съответните действия в тази посока. От този програмен период МОН е и Управляващ орган на оперативна програма, затова немалка част от ресурсите са насочени към укрепване на капацитета на Управляващия орган. Налице е и натрупан опит като конкретни бенефициенти с източник ЕСФ и малко по ЕФРР, така че в движение капацитетът ще се подобрява и засилва. Към днешна дата се върви в графика, който е поставен.

Г-н Вълчев посочи по отношение на висшите училища, че през миналата седмица е представена в Министерство на регионалното развитие и благоустройството доразработена методика. Методиката се основава най-общо на перспективите за развитие на съответното висше училище, данните, които има за реализацията, като се търси баланс между количествени и качествени показатели. Затова не е много точно да се казва, че тя се основава на рейтинговата система. В системата на висшето образование е много трудно да се каже какво е качествено. Качествено е това, което се измерва с академични показатели. От друга страна, качествено е това, което се реализира на пазара на труда. От трета страна, има приоритетни професионални направления, свързани с бъдещия недостиг на кадри в определени стопански области, професии, съответно професионални направления. Тези три разбирания се засичат в методиката, която е представена, което е предпоставка да стартира тази операция. Г-н Вълчев отбеляза, че макар и с малък риск висшите училища ще имат проектна готовност в периода на обявяване на операцията. Той допълни, че дейностите, свързани с изготвянето на методики и предефинирани списъци са направени от страна на МОН. При необходимост да се допълва в насоките и в методиката е налице готовност за своевременна реакция. От тук нататък предстои по-обемната и времеемка работа, свързана с изготвянето и реализирането на проектните предложения.

Г-жа Силвия Георгиева каза, че общините също са бенефициенти по Приоритетна ос „Регионална образователна инфраструктура“, защото имат около 78 професионални училища. Тя помоли на това заседание или на следващо да се изясни как ще кандидатстват общинските професионални училища по тази приоритетна ос и за двата компонента. В рамките на ИПГВР някои общини имат включени проекти за спортни училища, които да бъдат финансирани по Приоритетна ос 1. Сега се колебаят в коя от двете приоритетни оси да ги заложат. Трябва да се изясни къде са общинските училища в списъка съгласно методиката за приоритизация, дали те ще участват на конкурентен подбор или ще са предефинирани. Ако ще са предефинирани, то да се предефинират съвместно с МОН и участието на общините.

Г-н Красимир Вълчев каза, че координацията с НСОРБ е направена. Всички общини, които попадат в списъка на потенциалните бенефициенти са

уведомени. Малко са професионалните училища, които се финансират чрез бюджетите на общините. Основната част от тях са в община Бургас, защото исторически пилотно там е било децентрализирано управлението на професионалните училища. Може би ще бъдат финансирани 11 общински професионални училища, 7 от които в община Бургас. Като цяло всички други общински професионални гимназии са по-малки, като в миналото са били пред закриване, но общините са поискали да ги финансират с техните бюджети и поради тази причина те не са с регионално значение, каквато е идеята на приоритизацията. Той добави, че има едно спортно училище, което излиза на четвърто място в приоритизацията, за което може да се наложи допълнителна координация.

Г-жа Силвия Георгиева попита дали като се обявят насоките за кандидатстване, в тях ще се посочат конкретните общински професионални гимназии, които могат да кандидатстват.

Г-жа Деница Николова отговори, че проектът на насоките се готви в съответствие с методиката за приоритизация на МОН. Ще има заседание на Комитета за наблюдение през ноември 2015 г., на което ще се одобрят критериите за избор на операции по отношение на регионална образователна инфраструктура. Г-жа Николова каза, че пълният списък с методики и всичко, което е одобрено от МОН ще бъде изпратено на всички членове, така че те да се запознаят за предстоящата дискусия. Проектът на насоки подлежи и на обществено обсъждане и се качва на сайта на оперативната програма за коментари.

Г-жа Силвия Георгиева посочи, че НСОРБ са участвали в процеса по приоритизиране на училищата до един етап и е добре да се върнат при подготовката на насоките. Тя отбеляза, че коментарите на НСОРБ по Приоритетна ос 8 за бюджетната линия за 28-те града, бенефициенти по Приоритетна ос 2, са изпратени писмено. Съгласно тях е необходимо да се прецизират държавите, които се имат предвид от Централна и Северна Европа. Според тях трябва да са допустими участията на събития и в България. В България годишно се провеждат 2-3 много големи конференции за модерни модели за енергийна ефективност, в които общините участват като заплащат такси за участие, така че е удачно да им се даде възможност да посещават тези конференции в България.

Г-жа Деница Николова посочи, че коментарите в момента се отразяват в насоките и до края на октомври 2015 г. те ще бъдат обявени.

Г-жа Добринка Кръстева попита г-н Красимир Вълчев каква е готовността с подготовката на проекти.

Г-н Красимир Вълчев посочи, че вече е подготвено възлагане на проектиране. След това тези разходи ще бъдат включени за възстановяване като допустими. Предвижда се отделно възлагане на проектиране и строителство. Предвид това, че става въпрос за професионални училища ще бъде включено и доставка на оборудване в проектите. Това няма да бъде голям процент, но този допълнителен ефект ще е налице, заедно с подобряването на енергийната ефективност.

Г-жа Добринка Кръстева каза, че с възлагането на проектирането и строителството отделно е възможно да има забава във времето. Тя помоли до следващото заседание на Комитета за наблюдение да се направи среща с НСОРБ и МОН, за да бъде всичко съгласувано и координирано между всички заинтересовани страни.

Г-жа Деница Николова отбеляза, че по отношение на обществените поръчки в рамките на насоките се предвижда допускане и на двете възможности

- проектирането да е разделено от строителството и възможности, в които това да бъде комбинирано в един процес, с оглед времевата реализация и оптимизация на изпълнението на проектите. МОН предвиждат отделно възлагане на проектиране и изпълнение. По отношение на ММС също има такива индикации. Министерство на културата ще върви в посока отделно проектиране, предвид финансирането на някои проекти през първия програмен период. По отношение на общините, доколкото те нямат проектна готовност за училищата, в част от случаите те ще използват механизма на инженеринг за изпълнение на мерките. Най-вероятно така ще процедурат и от Министерство на земеделието и храните. Така че в рамките на насоките за кандидатстване ще се допускат и двете възможности.

Г-н Борсилав Хлеббаров посочи, че трябва да се съблюдава дали има проектиране, което е финансирано от други източници и се иска да се възстанови. Възможно е разходите да се окажат недопустими, тъй като Регламентът забранява финансиране на вече извършени дейности.

Г-жа Деница Николова отбеляза, че това е елемент от управленските проверки при всяко едно проектно предложение. Преди да бъде одобрено финансирането му, съответно то се преглежда ретроспективно, както и случаите, в които са извършени такива разходи и дали те са в периода на допустимост, както и дали отговарят на критериите за допустимост на разходите. Това се съблюдава на различни нива и още на етап проектни предложения.

Г-н Марек Теплански посочи, че обсъждането на индикативна работна програма трябва да бъде в контекста на визията за изпълнение на съответните приоритетни оси. Следва да се провеждат дискусии за стратегията за изпълнение на всяка приоритетната ос и така да може да се проследи времевата рамка, която е предложена. В момента се обсъждат срокове, но е ясно, че има още работа да се извърши и още неща, които не са изяснени.

Г-жа Деница Николова поясни, че се предвижда в следващите две седмици да се приключи с общата рамка на проектите за насоки, така че те да бъдат публикувани за обсъждане. В допълнение, на Комитета за наблюдение, в рамките на Вътрешните правила, ще бъде предоставена информация за критериите за избор на операции, които ще бъдат основната точка за дискутиране на следващото заседание през ноември 2015 г. До тогава Управляващият орган ще има готовност и ще може да бъдат взети адекватни решения, след проведени координационни и междуинституционални срещи, за да се финализират процедурите, които предстои да се обявят до края на годината.

Г-жа Деница Николова даде думата на представителите на Агенция „Пътна инфраструктура“, за да представят тяхната готовност за кандидатстване, с оглед обявяване на насоките за кандидатстване през ноември 2015 г., съгласно одобрената ИГРП.

Г-жа Илиана Захаријева посочи, че преди месец е приета Стратегията за пътищата от Министерски съвет. Отделно през 2015 г. е обновена Методиката за приоритизиране на пътни отсечки, които да се включат в новия програмен период за финансиране. Благодарение на предоставената БФП по ОПРР 2007-2013 за проектната готовност за новия програмен период, АПИ има готовност с технически проекти за около 500 км. пътни отсечки, които в момента се довършват. В допълнение, в момента се провежда тръжна процедура за изработване на технически проекти на други 12 пътни отсечки. Възлагането на дейностите за проектиране и строителство ще бъде отделно. През изминалия програмен период за проекта на Северната скоростна тангента възлагането е било с инженеринг. На база идеен проект и ПУП са възложени изработването на

технически проект и строителството. Агенцията има натрупан опит и в двата вида подход. Пътните отсечки са приоритизирани въз основа на методология, която е била разработвана доста дълго време.

Г-жа Деница Николова попита дали АПИ имат готовност с подготовката на проектни предложения в случай, че насоките за кандидатстване се обявят в срока съгласно ИГРП, и според съгласувания проект на насоки и изисквания за кандидатстване. Какъв период от време ще е необходим да се кандидатства за финансиране.

Г-жа Илиана Захариева каза, че Агенция "Пътна инфраструктура" има проектна готовност и тъй като на етап кандидатстване се изисква и разрешение за строеж, то в края на ноември 2015 г., най-късно средата на декември 2015 г., за част от приоритизираните отсечки ще има готовност за подаване на проектни предложения. Междувременно се разработват и другите проекти, които ще бъдат подадени през 2016 г.

Г-жа Добринка Кръстева попита дали за посочените 500 км. има разработени работни проекти, за които до края на ноември 2015 г. ще има разрешително за строеж.

Г-жа Илиана Захариева поясни, че за част от пътните отсечки ще има разрешение за строеж. Те представляват около 200 км. и това са 4 пътни участъци от 2-ри клас, като са засегнати път II-53, II-81. Те ще бъдат разделени на по-малки участъци. Общо за около 200 км. в края на ноември 2015 г. – средата на декември 2015 г., ще има разрешение за строеж, като интервенциите касаят рехабилитация.

Г-жа Деница Николова обеляза, че има проектна готовност с обявяване на насоките и съответно задаване на срокове за кандидатстване, да се кандидатства за финансиране на конкретни проекти.

Г-н Георги Семерджиев, МТИТС, отбеляза, че пътищата, които се финансират по ОПРР са 1-ви и 2-ри клас, но вероятно голяма част от тях пресичат проекти, които се финансират по ОП „Транспорт“. В момента по оста за железопътно строителство се извършва мащабно проектиране за около 100 млн. лв. Той попита доколко тези проекти на АПИ са в съответствие и са съгласувани с проектирането, което се извършва по ОП „Транспорт“.

Г-жа Илиана Захариева отговори, че всички пътни отсечки, които се проектират, се съгласуват с всички институции и ведомства, включително и с Национална компания „Железопътна инфраструктура“. АПИ се съобразява и с проектите, които изпълнява по линия на оперативна програма „Транспорт“. Абсолютно всички проекти се съгласуват така, както и НКЖИ съгласува с АПИ техническите си проекти.

Г-н Георги Семерджиев посочи, че няма да е възможно до края на 2015 г. да се приключи с проектирането и АПИ да съгласува проектите, за да кандидатства.

Г-жа Илиана Захариева отговори, че в рамките на проектите по ОПРР АПИ ще прави рехабилитация на пътните отсечки, т.е възстановяване на носимоспособността и техническите показатели на съществуващия път. В тази връзка се съгласува съществуващото положение. Трасетата не се изместват. Ако НКЖИ има съоръжение, което преминава/пресича или има контакт с такъв път/отсечка, то в този участък, в който има рехабилитация, НКЖИ е задължено да възстанови пътя. В такъв случай АПИ би изключила този участък на контакт от обхвата на интервенция.

Г-н Георги Семерджиев каза, че в случая става въпрос за жп линии и магистрална отсечка. В тези случаи следва проектите по ОПРР да бъдат съобразени с тези по ОПТ.

Г-жа Илиана Захаријева отново отбеляза, че абсолютно всички пресичания, било на ниво или на две нива, са съгласувани с НКЖИ, проектите са приети от НКЖИ след което се предават в АПИ. Ако НКЖИ иска ремонт на надлези и вкарване на прободи и т.н., тези дейности се изпълняват по програмата на АПИ. Винаги това е съобразявано и никога не е имало проблем с тези въпроси.

Г-н Георги Семерджиев каза, че за тези проекти по Програмата проектирането няма да бъде завършено до края на годината, а някои проекти ще останат за следващата година. Съответно трябва да е ясно, че може да има проблеми за обектите с неприключило проектиране.

Г-жа Деница Николова отбеляза, че по отношение на мерките, които финансира ОПРР, Управляващият орган ще даде сравнително продължителен период, в който Агенция „Пътна инфраструктура“ може да предостави своите проектни предложения и съответно те да бъдат оценени за финансиране. Един от елементите, които Управляващият орган съблюдава, е цялостно проектите да бъдат съгласувани от всички институции, по отношение на всички нормативни изисквания за самите работни и технически проекти. Също така следва да има пълна координация и синхрон на мерки. По отношение на пътища, които се реконструират и рехабилитират със средства по оперативната програма, следва подземната инфраструктура да бъде изградена. В случай на пресичане, например с ж.п. прелези, това трябва да бъде съгласувано и синхронизирано между отговорните институции. По ОПРР няма да бъде допуснато изпълнението на проект, при който се стига до ж.п. линия и един участък да остане нерехабилитиран, след който да продължи рехабилитацията на останалата част от пътния участък. Това е и един от критериите за избор на операции, които ще бъдат обсъдени в рамките на следващото заседание на Комитета за наблюдение през ноември 2015 г. На това предстоящо заседание ще има две основни точки – обсъждане и приемане на критериите за избор на операции по секторната приоритетна ос „Регионална образователна инфраструктура“ и одобряването на критериите за избор на операции по отношение на мерките, които ще се финансират по секторната приоритетна ос за пътна инфраструктура.

Г-н Борислав Хлеббаров отбеляза, че се коментират мерките за достъпна среда, с изпълнението на които всеки проект се обвързва още на проектна фаза. В тази връзка би могло да се изисква по всеки проект да има някаква част, която да включва вертикална планировка с мерки за озеленяване.

Г-жа Мария Станевска отбеляза, че най-вероятна се визират процедурите по Приоритетна ос 3 „Регионална образователна инфраструктура“. Освен интервенции по сградния фонд на образователната институция, допустимите дейности включват и цялостното дворно пространство. В случай на необходимост е допустимо благоустрояване на цялото дворно пространство, включително и озеленяване, което да бъде в съответствие с действащата нормативна уредба в страната.

Г-н Борислав Хлеббаров поясни, че предложението му е да се предвидят мерки за озеленяване, които да са задължителни при проектирането на съоръженията, финансирани от Програмата.

Г-н Марек Теплански посочи, че може би се визира принципа за устойчиво развитие, който всички операции трябва да съблюдават. България е одобрила или може би в скоро време ще одобри насоки за справяне с климатичните промени, които трябва да бъдат задължително спазвани от всички управляващи органи. Така всеки избор на операция, която бъде предвидена, трябва да отчита тези насоките. Съответно тези насоки за съобразяване с околната среда ще трябва да бъдат обсъждани при представянето на съответните операции по

Програмата.

Г-н Борислав Хлебаров посочи, че предлага както се споменават изрично мерките за достъпна среда, така изрично да се споменат и мерките за озеленяване.

Г-жа Мария Станевска каза, че специално по отношение на сградния фонд всичките мерки следва да бъдат в съответствие с действащата нормативна уредба, където има изисквания по отношение на затревяването в дворните пространства. По отношение на Приоритетна ос 7, с конкретен бенефициент АПИ, има задължителна мярка за инженерни решения за зелена инфраструктура при изпълнение на реконструкция, рехабилитация и строителство на пътните участъци. Това изрично е посочено като задължителна мярка. В останалите приоритетни оси се изисква да се спазва действащата нормативна уредба, където има отделни специфични изисквания за всякакъв вид строителство.

Г-жа Деница Николова посочи, че в този смисъл коментарите и предложението на х-н Хлебаров са отразени адекватно в рамките на ИГРП и допустимите дейности по нея.

Г-жа Светла Иванова, Министерство на околната среда и водите, каза, че Управляващият орган на Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020 се е ангажирал да прилага политиките по околната среда и политики за изменение на климата, които са разработени от МОСВ, съгласувано с УО. Тези политики са част от самата Програма. В рамките на предишни дискусии за одобряване на критерии за избор на операции темата е повдигана, взета е предвид от Управляващия орган и ще бъдат отразени и в бъдеще.

Г-жа Борислава Удфорд каза, че е доволна от възникналата дискусия, която показва, че има нужда от заседания. Това са очакванията на ЕК от Комитета за наблюдение.

Г-н Борислав Хлебаров предложи в декларативна форма изискването за задължително озеленяване да бъде добавено в ИГРП.

Г-жа Деница Николова посочи, че в декларативна форма няма как да се спомене нещо, което е уредено от нормативната гледна точка. Въпросът е достатъчно ясно описан в насоките за кандидатстване и отговаря на направеното предложение.

Г-жа Деница Николова предложи да бъде прието изменението на ИГРП за 2015 г. по начина, по който е представена и с отразяване на коментарите, които бяха отправени от страна на членовете на Комитета за наблюдение. По направеното предложение нямаше коментари и бележки и то беше прието единодушно.

Взети решения:

Решение 5

КН одобрява изменението на ИГРП за 2015 г.

Г-жа Деница Николова даде думата на г-жа Мария Станевска да представи проекта на ИГРП за 2016 г.

Г-жа Мария Станевска посочи, че при изпълнение на индикативната годишна работна програма за 2015 г. Управляващият орган ще е обявил процедури в размер на 76% от бюджета на оперативната програма. С проекта на ИГРП за 2016 г. се предвижда да бъдат обявени всички процедури за безвъзмездна финансова помощ, т.е за целия ресурс на оперативната програма. Г-жа Станевска отбеляза, че финансовите инструменти не се включват в

индикативните работни програми за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ. В проекта на ИГРП, който е изпратен предварително за преглед до членовете на КН, е планирано да се обявят три процедури през 2016 г. Първата е по Приоритетна ос 4 „Регионална здравна инфраструктура“ и тя е изместена от 2015 г. за 2016 г. Индикативната дата за обявяване е през септември 2016 г., като общият бюджет на процедурата е 163 млн. лв. и се визира един голям проект по смисъла на чл. 100 от Общия регламент. Допустимите дейности са по отношение на спешната помощ в България. Въпросите във връзка с държавните помощи изрично ще бъдат посочени и описани, както и по другите процедури, в насоките за кандидатстване. Безвъзмездната финансова помощ към настоящия момент е 100%. По отношение на Приоритетна ос 5 „Регионална социална инфраструктура“ е включена процедурата, свързана с процеса по деинституционализация както за деца, така и за възрастни. Индикативната дата за нейното обявяване е май 2016 г. Общият размер на процедурата е близо 100 млн. лв. Конкретните бенефициенти, общини и Министерство на здравеопазването по отношение на закриването на домовете за медико-социални грижи, ще бъдат определени след анализ от страна на Министерство на труда и социалната политика по аналогия с предходния период. Следва да бъде извършен цялостен анализ, но вече в две направления - по отношение на деинституционализацията на децата, в продължение на предходния период и анализ, свързан с деинституционализацията на възрастните. В следващите месеци, след извършване на този анализ, предстои да се вземе решение за фокуса на инвестициите по Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020 г. Последната процедура е по Приоритетна ос 6 „Регионален туризъм“ за развитие на туристическите атракции. Тази процедурата е обвързана задължително с финансов инструмент, т.е. не може да се предостави за проектните предложения изцяло безвъзмездна финансова помощ. Задължително ще бъде комбиниране между безвъзмездна финансова помощ и финансов инструмент. В тази връзка основна роля ще играе съответният фондов посредник, който след анализ на бизнес-плана на дадено проектно предложение ще определи необходимия размер на безвъзмездната финансова помощ. След това проектното предложение ще се представи за оценка в Управляващия орган по отношение на безвъзмездната финансова помощ. Общият размер на всички средства за туризъм по оперативната програма възлиза на 197 млн. лв., като съгласно текста на Програмата, разпределението между безвъзмездната финансова помощ и финансовия инструмент е 50:50. Затова процедурата за безвъзмездна финансова помощ, която е включена в ИГРП е за 98 млн. лв. Конкретни бенефициенти са Министерство на културата, общини, институции на вероизповеданията и техни местни поделения, като всички те ще бъдат конкретно определени след като финансовият посредник прегледа бизнес-плановите по съответните проектни предложения. Допустимите дейности са развитие на обекти на културното наследство от национално и световно значение, развитие на туристическата инфраструктура, на допълнителна дребно мащабна техническа инфраструктура и подпомагане развитието на цялостен туристически продукт. Голяма отговорност за прилагане на режима за държавните помощи и за определяне съответствията с държавните помощи ще бъде дадена на фонда, който следва да направи съответния анализ. Детайлните разходи ще бъдат разписани в насоките за кандидатстване по съответната процедура.

Г-жа Деница Николова каза, че по отношение на регионална социална инфраструктура и регионална туристическа инфраструктура действията на Управляващия орган зависят от подготвителни стъпки, които са елементи или

резултат от работата на работна група към друга институция или на структуриращия се към настоящия момент Фонд на фондовете. Затова е възможно да има промени в сроковете за обявяване на тези процедури на по-късен етап. По отношение на приоритетна ос „Регионална здравна инфраструктура“ г-жа Николова даде думата на представителите на Министерство на здравеопазването, за да запознаят членовете на КН относно готовността за кандидатстване, стъпките, които в момента са предприети по отношение на подготовката на големия проект.

Д-р Адам Персенски каза, че Министерство на здравеопазването счита, че отлагането на процедурата за септември 2016 г., ще позволи да се подготвят за кандидатстване. Стратегията за развитие на спешната медицинска помощ в България е вече приета. Кандидатстването по този проект ще бъде основано на Национална здравна карта, част от която е картата на спешната помощ. Приети са национални здравни стандарти за спешна медицинска помощ, в които е записана необходимостта, както от работни помещения, със съответните параметри, така и от оборудване, във всички филиали на спешна медицинска помощ и центрове за спешна медицинска помощ. Работата, която Министерство на здравеопазването предстои да извърши е голяма по обем и то е в процес на избор на консултантска фирма, която ще го помогне в подготовката. Постигнато е споразумение с JASPERS за подпомагане на МЗ при попълването на апликационната форма и предаването ѝ.

Г-жа Деница Николова обобщи, че сроковете, които в момента са определени като индикативни за обявяване на схемата за кандидатстване са релевантни спрямо подготвителните дейности, които към настоящия момент съпътстват процеса за подготовка на апликационната форма.

Г-жа Добринка Кръстева попита кога ще бъде готова Националната здравна карта.

Д-р Адам Персенски отговори, че след като промените в Закона за лечебните заведения вече са приети от Народното събрание има двумесечен срок, който тече и най-вероятно до 45 дни Националната здравна карта ще бъде готова.

Г-жа Ирина Иванова, Министерство на труда и социалната политика, каза, че във връзка с планираните мерки по Приоритетна ос 5 „Регионална социална инфраструктура“ правилно е отбелязано, че това е индикативна програма и сроковете подлежат на промяна. МТСП предлага, ако е възможно, да се приложи един по-общ подход при разписването на дейностите. Предложението е предвид, че към момента се изчаква разработването на плановете за действие към основните стратегически документи в сферата на деинституционализацията на децата и възрастните. Затова, би било по-добре, напр. дейността „строителство на центрове за настаняване от семеен тип за деца в риск и прилежащи дворни пространства“ да бъде по-общо формулирана, тъй като не се знае анализите и работата на работната група какво ще покажат- дали има нужда от точно такъв тип услуги или има необходимост от други. В тази връзка МТСП е изпратило по-подробно становище на Секретариата на КН.

Г-жа Мария Станевска каза, че дейностите са разписани в текста на оперативната програма и Управляващият орган плътно го следва. В случай, че след анализа, който се извършва от страна на МТСП, стане ясно, че определен вид дейности няма да бъдат приложими, тогава Управляващият орган няма да ги включи в съответните насоки за кандидатстване. Но в момента дейностите са така разписани в оперативната програма и според Управляващия орган са достатъчно общи. Следва да се има предвид, че те са съгласувани с МТСП при изготвяне на оперативната програма.

Г-жа Добринка Кръстева посочи, че би било добре да се направи план за действие относно изготвянето на анализа от МТСП. Следва Комитетът за наблюдение да се запознае с идентифицираните нужди и след това да се правят предложения и да се взимат решения по тази мярка на Програмата. Планирайки отваряне на процедурата за май 2016 г. се рискува да има натиск от потенциалните бенефициенти за откриване на процедурата без да има яснота от гледна точка на анализа.

Г-жа Деница Николова каза, че съгласно плана за действие, който прилага работната група, за да осъществи своите дейности, в края на 2015 г. следва детайлният анализ да е готов. Като следваща стъпка ще бъдат дискутирани и фокусирани инвестициите, от гледна точка на резидентни и социални услуги, които вървят паралелно с процеса по деинституционализация. В тази връзка през май 2016 г. би следвало да има готовност и на междуинституционално ниво за обявяване на мярката, която да е синхронизирана и координирана с МТСП относно паралелните дейности за социални услуги и здравни, включително, където се налагат. Затова май 2016 г. е разумен срок, като не би било удачно да се отлага твърде дълго обявяването на такъв тип мерки. Управляващият орган не бърза с обявяването на насоките за кандидатстване. Но става въпрос за взимане на национално значими решения съгласно анализи и планове за действие, така че да може да се изпълнят очакваните мерки. Работната група има ангажимент да изпълни поставените ѝ задачи в определени срокове. Съответно, Държавна агенция за закрила на детето също има поети ангажименти в тази посока.

Г-жа Добринка Кръстева каза, че не е съгласна с подход при който Управляващият орган на ЕСФ, които са водещите, излезе със становище, че част от мерките могат да не се случат или няма да са необходими, или се подлага под съмнение нуждата от инвестиция и въпреки това се стартира изпълнението на схема, която предвижда инфраструктурни мерки в тази посока.

Г-жа Деница Николова посочи, че никога не е прилаган този подход. Никога Управляващият орган на ОПРР не е прилагал мерки за инфраструктура, без да са подsigурени мерките за социални услуги, по отношение на деинституционализацията. Всичко е било синхронизирано и координирано в рамките на работната група, която за това е междуинституционална. Управляващият орган не предвижда да обявява насоки за кандидатстване преди да бъдат взети ключово важните решения в рамките на работната група. Работата по изготвяне на насоките за кандидатстване ще започне едва след това. Управляващият орган няма да обяви такива насоки преди това. Въпреки всичко, за целите на изпълнение на Програмата, следва да се заложи някакъв индикативен срок за обявяване на мярката. Управляващият орган счита, че май 2016 г. към настоящия момент е разумен срок за проследяване на подготвителни мерки за тази схема и е достатъчен, за да може да има проектна готовност. В рамките на този индикативен срок ще има възможност да се коментират подготовката на насоките за кандидатстване и готовността за тяхното обявяване. В случай, че работната група не изпълни работата съгласно времеви график или има отлагане на вземане на ключови решения, включително на национално ниво, то ИГРП ще бъде изменена на следващи заседания на КН. Г-жа Николова припомни, че за 2018 г. и по тази приоритетна ос има междинни цели, които трябва да бъдат постигнати. Ако бъде отложено вземането на решения по отношение на работната група и анализа, съществува риск да не бъдат постигнати междинни цели по тази приоритетна ос и цялостното изпълнение на Програмата.

Г-н Марек Теплански каза, че е съгласен с Министерски съвет, но разбира

и становището на Управляващия орган. Крайните срокове са индикативни. Само когато условията са вече определени, когато има готовност и е ясно какви резултати ще се целят с изпълнението на проектите следва да се поставят крайни срокове и да се обявяват мерките. Не става въпрос да се спазва просто един срок. Междувременно трябва да се извърши много работа. Определеният сега срок, май 2016 г., означава, че дотогава всички ангажирани институции трябва да работят по целите, докато условията са определени правилно, адекватно и може да се започне процедура. Необходима е дискусия между всички заинтересовани страни, тъй като има много взаимодействия на различни нива - различни програми, политики, отговорности в рамките на различни институции и бенефициенти. При одобрението на ИГРП за 2016 г. сега членовете на КН трябва да са наясно, че това е индикативен срок и трябва да се осигури добро качество на проектите преди да бъде обявена схемата, защото целта не е просто да бъдат похарчени определени пари. При следващи заседания следва КН да бъде информиран за напредъка по подготовката на всички мерки, включени в ИГРП за 2016 г. - какво се е случило, има ли някакви предизвикателства, какви мерки са предприети, дали може да бъде спазена индикативната програма и т.н. Не може да се финансират проекти ако няма ясна стратегия. Това важи за всяка дейност по Програмата. Управляващият орган би могъл да подготви повече детайлна информация по отношение на предизвикателства, свързаните условия, които са предпоставка за стартиране на мерките и възможността за посрещане на заложените срокове, която да се разгледа на следващо заседание.

Г-жа Деница Николова отбеляза, че нормативно определеният срок за съгласуване на ИГРП за 2016 г. е до 15 октомври 2015 г. Като всички заинтересовани страни могат да дават коментари. След това тя ще бъде финализирана и на следващо заседание на КН ще се предложи решение за нейното одобрение. Към момента се предвижда следващото заседание да бъде в средата на ноември 2015 г.

Закриване на заседанието на КН на ОПРР – заключителни слова на г-жа Деница Николова и г-н Марек Теплански

Г-жа Деница Николова обобщи, че в рамките на това заседание са обсъдени важни теми по отношение на основните предизвикателства и рисковете за изпълнение на Оперативна програма „Регионално развитие“ 2007-2013 г. и начина за тяхното преодоляване, както и основните предизвикателства пред стартиране на изпълнението на Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020 г. Управляващият орган благодари за всички коментари, които са получени от страна на членовете на Комитета за наблюдение, по време на заседанието. Въз основа на тях има яснота и относно дневния ред за следващото заседание, което се предвижда за ноември 2015 г. Основните точки, върху които ще са постави фокус, са за: предоставяне на информация на членовете на Комитета за наблюдение относно оценка на въздействието на интервенциите по Оперативна програма „Регионално развитие“ с оглед приключването на програмния период; одобряване на критериите за избор на операции по секторните приоритетни оси за регионална образователна инфраструктура и регионална пътна инфраструктура на ОПРР 2014-2020 г.; предоставяне на информация за напредъка на подготвителните дейности, свързани с обявяване на насоки за кандидатстване през 2016 г. по секторни приоритетни оси за социална инфраструктура, здравна инфраструктура и туристическа инфраструктура. В допълнение, ще бъде взето решение за

одобряване на ИГРП за 2016 г.

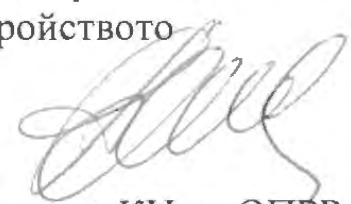
Г-жа Деница Николова благодари за получените коментари, за диалогичния режим, с който завършва заседанието на Комитета за наблюдение. Това показва, че дискусиата има своето отражение в посока по-добро и ефективно усвояване на средствата. Тя благодаря на Управляващия орган за организацията, подготвителните мерки и всичко свършено до момента, защото в рамките на заседанието са отчетени много извършени дейности, които отнемат не малко време и усилия, положени в последните месеци от Управляващия орган, за да може паралелно да се изпълняват двете програми. Г-жа Николова благодари на Министерски съвет за оказаното съдействие при организацията на заседанието.

Г-н Марек Теплански благодари за ползотворната дискусия на заместник-министър Николова и на всички членове на Комитета за наблюдение.

УТВЪРДИЛ:

ДЕНИЦА НИКОЛОВА,
Председател на КН на ОПРР,
Ръководител на УО на ОПРР и
Заместник-министър на регионалното
развитие и благоустройството

АСЯ СТАНКОВА,
Заместник-председател на КН на ОПРР,
Заместник-ръководител на УО на ОПРР
и и.д. главен директор на ГД ПРР